

Іван РОЗПУТЕНКО



«ХАТЯТ ЛІ
РУСКІЄ
ВАЙНИ?!!»

Іван РОЗПУТЕНКО

«ХАТЯТ ЛІ РУСКІЄ ВАЙНИ?!!»

Київ
Видавництво «К.І.С.»
2014

ББК 63.3 (4УКР) – 36
Р 65

Іван Розпутенко

Р65 “Хатят лі рускіє вайни”, 2014. – 68 с.

Вибрані есе із попередніх публікацій засвідчують нестаріння і актуальність проблем, що об’єднані однією темою: «Хатят лі рускіє вайни?». Це особливо злободенно для України і українців.

Друкується в авторській редакції

© Розпутенко І., 2012

© Дизайн, макет «К.І.С.», 2014

ЗМІСТ

Вступ	4
До питання про вічне сусідство	11
Генетична спорідненість	16
«Drang nach Westen» або інтеграція Європи Росією в себе?!... ..	21
«Патаму, что ми — страна пабедітелей».....	27
Російський колабораціонізм	38
«Здоровий глузд по-кацапськи»	52
«Хотят лі рускіє войны?»	63
Епілог	68

ВСТУП¹

*«Я знаю тільки те,
що я нічого не знаю,
а вони навіть цього не знають»*

Сократ

У вступі до есе, які суть короткі статті, виступи, ми більше ставимо запитань, аніж даємо на них відповіді. Закладаючи цей видавничий проект, сподіваємося не стільки на підтримку читача (хоча й вона нам потрібна), скільки на пробудження, формування активної політичної, наукової, громадської позиції.

Для чого власне державне управління? Що воно забезпечує? Чию волю реалізує в сучасних умовах?

Все очевиднішим стає, що державне управління не забезпечує національних (українських) інтересів, бо нема позитивного впливу на процеси у сферах: економіки, політики, культури, демографії, міграції тощо.

Що об'єднує Україну: спільні здобутки чи спільні поразки? Здебільшого напрошується висновок, що об'єднає українців системна криза, яка витіснить на периферію представників слабких ланок в економіці, культурі, духовності, позбавлених своїх основ і коріння. Держава не контролює, самоусувається, працює сама на себе на самозбереження власних структур, імітуючи ефективність власної роботи. Це головний фактор системної кризи.

Для пояснення системної кризи потрібен системний аналіз, який передбачав би отримати відповіді на питання:

- ♦ чому це трапалося?
- ♦ як воно трапалося?
- ♦ І чи не могло воно не трапитися?

¹ Оpubліковано вперше: Іван Розпутенко. Державне будівництво «по-українськи». — Київ, «К.І.С.», 2007, с.5—10.

Принципи і процедури, на які постійно наголошує чинна влада, доречні, коли є «світло в кінці тунелю», коли можна бачити прикінцеву мету, забезпечену необхідними і достатніми ресурсами. Серед таких ресурсів як фінансові, матеріальні, природні, трудові чомусь нема національних. Чому?

Натомість як заклинання, з одного табору, звучать зомбогасла на кшталт: «Зрадників геть з парламенту!», «Не зрадь Майдану!» Ці зазначені гасла потрібно було б здати в історичний архів, бо замість мобілізації політичних й інтелектуальних сил, дратують і викликають обурення серед людей. Бо ж треба мати великий талант, щоб так прослати владу й найближчу перспективу для України.

Натомість облудність демократії (вседозволеність чужинців — бо ж свобода, панування антиукраїнців — бо ж плюралізм) домінує над усіма іншими цінностями українського народу. Чи ж справді така «демократія» є основним і доконечним мірилом досягнень для України після столітнього ярма?

З другого табору лунають гасла щодо стабільності. Запитуємо себе, яка ідеологія потрібна Україні: ідеологія реформ чи ідеологія стабільності, а може ідеологія стабільних реформ, чи ідеологія стабільних дій?

Ретроспективно оцінюючи «самостійницький», не український хід, змушений констатувати, що зміни в суспільстві звелися до того, щоб:

- ♦ все робити, аби не було різких рухів вперед (ні в політиці, ні в економіці, ні в ідеології). У результаті «Великого хапка» на початку 90-х рр. політику узурпували політичні мародери; економіку узурпували економічні мародери; ідеологію узурпували ідеологічні мародери (О. Зинов'єв);
- ♦ все робити, аби українська культура, мистецтво, наука, духовність залишалися на обочинах не лише світової чи європейської магістралі, а й українського шляху.

Стабільність у суспільстві — як нова ідеологія — дає стабільність владі, керованість «покірними». Заклики до об'єднання, консолідації, стабільності змушує задуматися, а навколо чого чи кого має відбуватися це дійство і заради яких ідеалів?

Бачиться ще одна закономірна тенденція — «утримати країну в полі демократії». Де ж те поле, на якому випасують, пригодовують демократів? Таке враження, що в українському політикумі окрім демократії більше цінностей з арсеналу українського походження не бачать.

Українці постійно, за невеликим винятком, були об'єктом, а не суб'єктом активної політики, яка по суті здійснювалася на українських теренах.

З цією думкою, як і з практикою, настільки змирилися, що всілякі зазіхання на суверенітет (територіальний, економічний, політичний, інформаційний, культурно-мовний, церковно-конфесійний, духовний тощо) сприймаються багатьма політичними силами як природній процес. Сила звички й ментальності: «Аби не було війни».

Складається переконання, що люди, які знаходяться побіля владного керма-кормиги, психологічно неготові до самотійності — до служіння Українському народові. Свідченням цьому є відсутність української мови на вулицях міст і у владних коридорах; відсутність (неврегульованість) територіальної цілісності; не визнання борців за незалежність України (УПА), які власне здобули для нинішньої влади самотійну Україну; не вшанування історичних героїв національними героями (Іван Виговський, Іван Мазепа, Симон Петлюра); натомість вшанування антиукраїнських діячів (Петро І, Катерина II); інформаційна незавершеність ЗМІ; незавершеність політичного процесу (наявність антиукраїнських сил, «5-та колона»); незавершеність економічних перетворень (власність в неукраїнців); наявність іноземних військових формувань (Чорноморський флот РФ); наявність (домінування) російської церкви тощо.

Ми щоразу витягуємося в струну від напруження та нових очікуваних «перемог», коли Уряд підписує чергову Угоду з Росією, а відтак після цього розраховуємося вагомою часткою економічного суверенітету, розпродаж якого в нашій країні супроводжується бравурною музикою чи то на шляху в НАТО, чи в ЄС, бадьорими закликами формувати ринкове середовище, дотримуватися цивілізованих процедур закупівлі енергоносіїв.

Зберігаючи формальні ознаки незалежності, країна перетворюється на територію, яку експлуатують транснаціональні корпорації

(російські, західні, китайські) не без допомоги намісників, рекрутованих з-поміж дітей еліти покоління пепсі.

Система державного управління не готова до сучасних, а тим паче до майбутніх випробувань. При прийнятті рішень українській еліті (істеблішменту) бракує знань і рішучості.

«Не всякий горіх і не всяка солома є зерном». Політична еліта, економічна еліта, управлінська еліта, мистецька еліта, літературна еліта, військова еліта, — чи всі вони відносяться до національної еліти й пройняті національним духом?

Щоб оновлювати еліти, треба їх мати. Поки ж ми маємо багатих, «жирних котів», що хочуть називатися елітою. Але хто ж їх обирає чи вибирав? Ми маємо справу сьогодні не з елітою, а з банальним істеблішментом, який ніяким боком до еліти не належить, крім того, що може купувати гарних жінок, звання, нагороди, приміщення, концерти на своє ім'я, виграшний лотерейний квиток... у світле майбутнє. А що від такої «еліти» українському народу? Як вона працює на українців, які буцімто її обирали?

Пасивна позиція «українського естеблішменту» засвідчує генетично вроджений страх неминучої відповідальності перед ближнім сусідом. Мойсей водив свій народ 40 років по пустелі, аж поки не щез останній, хто зазнав страху від ворогів. Власне цей страх постійно продукує міфи.

Ми успадкували багато упереджень, міфів, стереотипів з попередніх царсько-імперських, комуністичних часів. Не менше їх вивторено у «самостійницький» період. Це міф про українську економіку, яка начебто є національною. Хоча, за суттю, вона давно вже є економікою Ахметова, Пінчука, Коломойського тощо. У сьогоднішніх умовах державна (народна, національна, українська) економіка складає близько 5 відсотків. Відтак, постає проблема розробки нової доктрини, суть якої склав би фіскальний контроль за рухом фінансових коштів, з одного боку, й контролю за ресурсами, з другого. А це й земля, надра, ліси, води, трудові ресурси, за які потрібно платити за ринковими, тобто світовими цінами. А тому, коли «науковці» від бізнесу обстоюють стабільну тезу щодо «святості» приватної власності, то багато з українців задаються питанням, а де ж та часточка і їхньої власності. А ще коли ж ті самі вчені вибу-

довують ряд: неефективність економіки — неефективність менеджменту — неефективність людського ресурсу — неефективність суспільства — неефективність нації, то бачиться заздалегідь очікуваний висновок.

Чи можна піддаватися на такі методологічно-ідеологічні пастки? Звичайно, що ні! Але щоразу піддаємося «наперсникам», намагаючись вивести певні закономірності із такого ланцюга алогізмів.

Власне це мої суб'єктивний погляд і суб'єктивна оцінка, з надією на оригінальність ідеї. Ефективність — ворог консерватизму. Якщо ми консервуємо (зберігаємо) історичні, культурні, мовні традиції, прагнемо дотримуватися сталого укладу, то ефективність із числа багатьох цінностей вибирає одну, автоматично ставлячи в заручники минулого всі інші цінності, які складають гармонію.

Ефективність руйнує гармонію. Мова має йти не про ефективність в одній чи кількох царинах (як правило, фінансово-економічних), а про оптимум, тобто про гармонійний розвиток, взаємовплив всього соціо-культурно-фінансово-економічного організму.

Завдяки такому підходу, який поширюється не лише на сферу фінансово-економічних відносин, а й на сферу культурно-духовного балансу, українці зможуть зберегти безцінні надбання.

У сьогоднішніх умовах економіка України — поняття:

- ♦ скоріше географічного тлумачення, тобто розміщення продуктивних сил, а не українського за формами власності змісту;
- ♦ скоріше іноземного за формами власності, а головне — привласнення результатів господарювання.

Ще одне відгалуження з родини економічних міфів — це вимога постійно сплачувати, не піддаючи сумніву чи запереченню вердикт, який виноситься чиновниками ЖЕКу, або ж інстанцій, близьких до нього. Аби людина відчувала постійну залежність від влади (чиновника) і як у радянські часи нав'язували «пред родіной вечно в долгу», потрібно, щоб вона постійно була в боргах. «Мусимо визнати — за все треба платити. І в першу чергу за свою незалежність. Якщо Україна дійсно хоче стати економічно незалежною, рано чи пізно ми мусимо прийти до ринкових стосунків в енергетичній сфері та раціональної організації енергоспоживання», — наголошував у 2005 р. Президент України.

Відтак, за незалежність українцям знову пропонується платити: свободою українців; територією; українцями (міграцією робочої сили); природними ресурсами, геополітичним простором, церквами й церковними землями та майном, грошима.

Українцям не повернено 120 млрд. крб. заощаджень українців по лінії Ощадбанку; закордонні активи України в загальній частині майна ССРСР у 36 закордонних посольствах становить 36 млрд. доларів США; ціна тактичних ракет (за оцінкою міжурядової комісії на той час) – 10 млрд. доларів США, яку мала сплатити Росія Україні після їх вивезення; окрім того, 31 жовтня 1996 р., за повідомленнями тодішнього міністра оборони В. Шмарова, Україна передала «безвозмездно» Росії зброї та різноманітного реманенту на 44 млрд. доларів США; щедрим було до «старшого брата» тогочасне керівництво України, чотири роки (1991–1995) Росія експортувала через Україну 88% своїх товарів на Захід без сплати мита (а це 6 млрд. на рік, тобто 24 млрд. за чотири роки без пені). До того ж, 6000 українських підприємств після 1991 року майже чотири роки виготовляли та відправляли свою продукцію до Росії (відповідно до раніше укладених договорів) у борг. ... За найскромнішими підрахунками, Росія заборгувала Україні 206 млрд. доларів» (Українське слово, 2007, №5, 31 січня-6 лютого)

На думку Голови Української держави, сьогодні всі політичні сили «повинні усвідомити високу відповідальність за формування дружніх відносин між двома братніми народами».

Звідки така поінформованість про «братні стосунки»? «Нещодавнє соціопитування росіян про їхнє ставлення до українців показало, що понад 60 відсотків респондентів мають українців за ворогів, а німців, з якими зовсім недавно (в часово-історичному аспекті) воювали, занесено до категорії друзів» («Українське слово», 2007, №5, 31 січня-6 лютого).

Уже зазначений ряд міг би продовжувати міф про національну освіту і науку («українізація», «утиски росіян» тощо); міф про державну національну культуру; міф про референдум, як основу демократичного вибору і волевиявлення; міф про те, що партія знає як зробити народ щасливим. «Ми знаємо, що треба людям, що треба народу» (Ю.Єхануров); міф про НАТО, відповідно до якого амери-

канці погані, європейці погані, а росіяни добрі та гарні, тому що у нас з ними спільне коріння (але різні гілки); українці без росіян (як бригадира) не вміють користуватися свободами (демократичними, релігійними, культурно-мистецькими надбаннями).

І насамкінець. В Україні триває не розбудова державних інститутів, а кожен з центрів прийняття управлінських рішень (Верховна Рада України, Кабінет міністрів України, Секретаріат Президента України) прагне знайти своє домінуюче місце у цій структурі. Така тенденція не може спокійно сприйматися з огляду на перманентну боротьбу, результатом якої може бути Руїна, описана вже в історичних літописах України, як її ганебна сторінка.

То ж, шановний читачу, чи потрібна нам «українська» влада, яка знищує Україну?!

ДО ПИТАННЯ ПРО ВІЧНЕ СУСІДСТВО² (сюр-реалістичний прогноз)

Ми не хочемо знати свого минулого, відверто говорити про вивіряні залишки пам'яті його, а відтак позбавляємо себе надій на майбутнє.

Пригадується не так давно кинута у відповідь на запитання журналіста фраза заступника Голови Української народної партії Антона Бутейка щодо незворотного процесу розпаду російської імперії, як і будь-якої іншої формації. Скільки обурення викликало це у колах проросійських імперських сил.

Що ж сталося? Складається враження, що росіяни забули свою історію, діалектику матеріального розвитку, а головне, що п. Бутейко не є першовідкривачем цих істин. Про це писала як сама історія, так і цілий ряд російських істориків та громадських діячів. Інша справа, що не всім подобається дзеркальне відображення минулого і його проекція на майбутнє.

Ще О. Грибоедов, побувавши у 1825 р. у Криму та придивившись до кримського життя, до місць-руїн, пов'язаних з історичними подіями, писав з Феодосії до свого приятеля у Санкт-Петербург, що після готів, генуезців і т.ін. у Криму появились «мы, всеобщие наследники, и с нами дух разрушения».

Зрозуміло, що «московським яструбам» краще про це не нагадувати як і про інші «срамні» сторінки їх історії. А тому впродовж останніх 15 років від багатолічного російського політикуму та представників «п'ятої колони» в Україні насаджується стереотип про страждання, винищення російської нації, що саме цей народ найбільше потерпів від комуно-більшовицького диктату та іншої напасті.

² Вперше опубліковано: Іван Розпутенко. Державне будівництво «по-українськи». — Київ, «К.І.С.», 2007, с.97—100.

Витворюється сталий образ жертви, щось на зразок того, як раніше тлумачили, що від німецького нацизму найбільше постраждав німецький народ. Якщо ж проводити цей логічний ряд далі, то напрошується абсурдна гіпотеза, що український народ завжди потерпав від своїх же князів, гетьманів, козаків, загалом, патріотів-націоналістів.

Ретроспективно окинувши весь період «російських страждань», помітимо, що цей шлях уставлений віхами насильницької централізації, винищення, виродження народів, що знаходилися в епіцентрі формування Московського князівства.

Як стверджують історики та етнографи, фінська частина території, що була скорена норманами, не носила назви Русі. Ці землі називалися «Суздадем» і «Московією» і вкрали назву Русь близько 350 років тому, коли напівфінська москва (тут москва розуміється не як місто, а як плем'я на зразок такого ж як мордва і т.ін.) приєднала до себе частину слов'янської Русі.

Власне саме утворення Московського князівства розпочалося шляхом перемішування угро-фінських племен: весь, меря, муром, чудь.

До приєднання України Новгород та суміжні північно-східні області території були єдиними слов'янськими землями, що належали Москві. У східних частинах Московії і Суздаля у кінці ХУП ст. трималася фінська мова. Це означає, що москва не могла ослов'янитися впродовж 500 років.

Ця повільність процесу ослов'янення зумовлена багатьма причинами — обширність загарбаної території, притоком фінів зі сходу, татарським нашествям, під впливом яких москва перетворилася в напівтатарський табір. Лев Гумельов дав ясну характеристику феномену, витвореному в результаті такої асиміляції. Це люди, які не мають жалості ні до природи, ні до подібних собі.

Саме з цього табору розпочиналися завоювання північно-східної слов'янщини в інтересах монголів і з монгольською допомогою. Хронологія цього загарбницького процесу наступна:

1. 1478 р. — Новгородська республіка.
2. 1485 р. — Твер.
3. 1489 р. — В'ятська земля.

4. 1510 р. — Псков.
5. 1520 р. — Рязань.
6. 1523 р. — Північне князівство.
7. 1552 р. — Казанське ханство.
8. 1556 р. — Астраханське ханство
9. 1581, 1595 рр. — Сибірське ханство.
10. 1654 р. — Україна.
11. 1655 р. — Калмикія.
12. 1686 р. — Башкирія.
13. 1783 р. — Крим.
14. 1801 р. — Польща (включно з попередніми трьома поділами: 1772р., 1793р., 1795 р.).
15. 1808—1809 рр. — Фінляндія.
16. 1812 р. — Бессарабія.
17. 1815 р. — Грузія.
18. 1858 р. — Амурський край.
19. 1859 р. — Східний Кавказ.
20. 1864 р. — Західний Кавказ.
21. 1868 р. — Самарканд.
22. 1868 р. — Бухара.
23. 1873 р. — Хіва.
24. 1876 р. — Кокандське ханство.
25. 1884 р. — Мерва.
26. 1939—1840 рр. — Литва, Латвія, Естонія.
27. 1944 р. — Тувинська Народна Республіка.
28. 1945 р. — Прусія.
29. 1956 р. Карело-фінська союзна республіка — в автономію.
Прагнення придушити і поставити під контроль державотворчий процес і суспільне життя:
30. 1956 р. — Угорщина
31. 1968 р. — Чехословаччина
32. 1980 р. — Афганістан

У 1925 р., 1930 р., 1934 р. здійснено територіальне «обрізання» України. До Росії відійшли українські етнічні землі Білгородщини, Вороніжчини, Курщини. До 1924 р. Україні належала значна територія нинішньої Ростовської області з м. Шахти.

Втрата Кубані, чималої частини Ставропільщини та узбережжя Азовського моря, а також земель заселених українцями на Далекому Сході («Зелений клин»).

На окрему тему заслуговує переселенська політика, що призводила до асиміляції як українських земель, так і українського етносу.

Російська імперія (орда) завжди отримувала необхідний життєвий простір і такі ж ресурси розбоєм, загарбанням. Фахівці підраховували, що територія Московської імперії збільшилася аж у 238 разів!

Саме шляхом жорстокого фізичного, духовного й культурного винищення, грабежу та визиску розбудовувалася Московська імперія. Москва є. А де Великий Новгород з його багатою культурою і духовністю? Де Твер — основний суперник Москви? а де «пскопськіє»? де Мордва?

Як не сумно констатувати хронологію чорних дат у житті навколо московських народів і племен, але варто зазначити що пішов зворотній процес. Можливо не в строгій послідовності, але закономірність розпаду штучних (насильницьких) утворень і знакові віхи проглядаються зримо. Кожен неупереджений читач може звернути увагу на дати 1990—1992 рр. (відродження і встановлення державності у Балтійських країн; решти країн ССРСР), а ще раніше позбулися політичного й ідеологічного, частково економічного диктату країни Східної Європи.

Для імперської Росії у сьогоднішніх її кордонах, як і для колишнього ССРСР, теж властивий процес розпаду, як би це не сприймалося апологетами Москви в Європі і США. Цей процес можна призупинити такими важливими факторами як паливно-енергетичні ресурси, ядерна зброя, але не затримати.

Очевидно, що стримати рух китайців до Уралу (а вони вже й за Уралом), не вдасться, як і пригальмувати поширення мусульманства в Росії. Це вибиває одну із опор російської національної ідеї — російське православ'я. Будь-яке послаблення однієї з трьох складових російської національної ідеї (абсолютизм, православ'я, русифікація) призведе до утворення нових (реанімації старих) держав на євразійській геополітичній карті. І не суть важливо, які першими стануть у ранг незалежних від Москви: Ічкерія, Башкирія, Буря-

тія, Балкарія, Карелія, Марі, Татарстан, Чувашія, Соха тощо (всіх аж 68 суб'єктів).

Важливим бачиться, а чи зможе Росія самостійно поставити крапки над своїм «И», відмовившись від своїх демонізованих принципів розбудови всесвіту із її центром ?

Якщо таких сил в Росії не знайдеться, то історична перспектива зазначеного утворення, як і кожного, що формувався насильницьким шляхом, бачиться в територіальних координатах Московського князівства Івана Калити.

ГЕНЕТИЧНА СПОРІДНЕНІСТЬ³

Відомо, що генетика — наука, за якою майбутнє. А як же бути з минулим і особливо нашим теперішнім? Останнім часом спостерігається якась непевність, застереженість, навіть до певної міри якась псевдодипломатичність, коли мова заходить про оцінку попередніх історичних уроків, про пошуки шляхів виходу України із, здавалося б, з історичної пастки чужої слави і звитяги, в яку її гвалтом було втягнуто. І це стосується не лише людей, наділених малою чи ж великою дозою владного імунітету, а й простих, з вигляду інтелігентних, людей.

*«Ампутація України була б
для Росії смертельною»...*

**Отто фон Шенгаузен Бісмарк,
рейхсканцлер Німеччини,
1871–1890 рр.**

*«Втратити Україну —
втратити голову...»*

**В. Ленін, голова Раднаркому,
1917–1924 рр.**

*«Без України Російська
імперія неможлива...»*

**Збігнєв Бжезинський,
державний секретар США,
70-ті роки ХХ ст.**

*«Росія без України обійдеться,
а Україна без Росії — ні...»*

**Л. Кучма, президент України,
1994–2004 рр.**

³ Вперше опубліковано: Іван Розпутенко. Державне будівництво «по-українськи». — Київ, «К.І.С.», 2007, с.101–105.

Ці чотири цитати я взяв із книги «Світло людей» Василя Овсієнка — довголітнього політичного в'язня, у якого Російська імперія відібрала понад 13 років активного життя і здоров'я за те, що сумнівався у щирості російських, комуністичних намірів щодо України й українців.

Надто тяжке надбання успадкувала Україна: знівечена нація, відсутність держави і лише — її ілюзорні інститути. Депортації. Конфіскації. Розстріли. Русифікація. Деморалізація. До успадкованого від Росії варто віднести: фізичне і духовне винищення національної інтелігенції, українського духовенства; колективізація і розкуркулення, голодомори (1921—1922, 1932—1933, 1946—1947 рр.); наслідки Другої світової війни.

Такий наш спадок. Усе це позначилося на сучасній державній, внутрішній і зовнішній політиці незалежної України в умовах, коли Росія успадкувала всі позитиви СРСР (золотий, алмазний, валютний фонди, кошти банківських структур, представництва зовнішньополітичних установ за кордоном).

У спадок від Росії нам дісталася ще й Компартія України, яка бере на себе «роль захисника трудящих», лицемірно приховуючи свою причетність до зазначених «здобутків».

Звичайно, більшість українського населення очікує, що правонаступники СРСР і КПРС — Російська Федерація та Компартія України — вибачаться, розкаються у злочинах, які вони чинили, перед людством, перед Україною. Наївні наші очікування. Цинізму цих правонаступників немає меж. Як немає меж і терпінню й всепрощенню керівників Української держави часів Незалежності, що (всепрощення) чомусь межує з поняттям милосердя. Чи маємо ми моральне право прощати злочини і хто нас може на це уповноважувати? Не беруся дати на це однозначну відповідь. Бо ж є ще й поняття історичної справедливості.

Якщо порівняти політику царської Росії, СРСР і Росії путінського періоду, то неодмінно помітимо незмінність, стабільність імперського курсу при будь-якому керівництві. Напрошується висновок: геополітичні устремління були і є засобом розбудови імперії, з одного боку, і з другого — гарантом територіальної безпеки при постійній захланності своїх і захоплених територій. Страх за втрату впливу на підневільних сателітів і можливий вихід їх на власний шлях, власну

орбіту породжує черговий крок до експансії, яка б гарантувала безпеку, а процес реалізації експансивних устремлінь породжує дефіцит ресурсів, коштів і, головним чином, самої безпеки.

Основні напрями геополітики в контексті всієї зовнішньої політики Росії були утверджені ще Іваном Лютим. Чи не тому в Росії досить довго точаться дискусії щодо канонізації останнього?

Закладену політику активно продовжив Олексій «Тішайший». Тут — і захоплення Казанського ханства, і так зване возз'єднання України з Росією, що із об'єктів зовнішньої агресії перетворилися на об'єкти внутрішньоімперських експериментів і експлуатації. Ще активніше розширення імперії тривало за часів правління Петра I, що дало підстави російським історикам назвати його «великим реформатором Росії», нехтуючи правдивим висвітленням методів здійснення цих реформ. Не хотілося б бути злим пророком, але назріває той момент, коли московська Церква проголосить свяtimi Петра I, Катерину II. Не здивуюся, коли в черзі у «святі» з'являться, окрім Миколи II, ще й В. Ленін та Й. Сталін... Упевнений, що «п'ята колона» в Україні, як завжди, активно виправдовуватиме катів України, підтримуватиме російський шовінізм і гвалтуватиме духовно та психічно українське населення.

А чи не парадоксальний той факт, що комуністи (більшовики) свого часу винищували духовенство і церкви, а сьгоднішні їхні ідейні спадкоємці знаходять підтримку у розпалюванні міжконфесійної боротьби на українських теренах саме серед московського духовенства. Вони, як завжди, прикриваються 35-ю статтею Конституції про відокремлення Церкви від держави. Шкода, що інша, 37-ма, стаття Конституції не поширюється на антиукраїнську, антидержавну діяльність представників «п'ятої колони». А тут, окрім представників московського духовенства, — і проросійські фракції у Верховній Раді України, проросійські, антиукраїнські партії та «общини». Їм, бачте, мало своїх територій, їм хочеться «єдиних економічних просторів».

Розширення імперії завоюванням інших держав, вихід на морські простори, зрештою світове панування, — такою була і залишається основна мета зовнішньої політики Росії. У кожний окремий період зовнішня політика Росії використовувала різні за формою, але однакові за суттю методи поневолення народів. Так протягом XV століття за-

хоплення територій відбувалося під гаслом об'єктивної необхідності централізації феодалних земель. У XVII столітті — «возз'єднання» на основі однієї віри — православної на противагу католицькій.

У XVIII столітті російська експансія здійснювалася під девізом нічим не прикритого загарбництва, «життєвої необхідності» вийти до Балтійського, Чорного, Азовського морів. У XIX столітті на озброєння зовнішньої політики Росії було взято гасло «визволення народів». «Досить було Росії лише оголосити про своє покликання захищати пригноблену православну церкву і поневолене слов'янство, як ґрунт для завоювання під маскою визволення був уже тут підготовлений. Так само на південь від Кавказького хребта під турецьким пануванням були невеликі християнські поселення і вірмени, які сповідували християнську віру і щодо яких царизм міг проголосити себе «визволителем» (Ф. Енгельс).

Перше місце у зовнішній політиці відводили загарбанню територій, які останнім часом вважаються «исконно руськими», вдаючись для цього до перевірених практикою способів. Як писав з цього приводу Ф. Енгельс, «всяке загарбання території, всяке насильство, всяке пригноблення царизм здійснював не інакше, як під приводом **просвіщення, лібералізму, визволення народів**».

Не можу не навести ще одну цитату з Ф. Енгельса: «До моменту смерті Катерини володіння Росії переважали вже все те, що міг вимагати навіть найнесамовитіший національний шовінізм. Все, що носило руське ім'я, — крім незначного числа австрійських малоросів — перебувало під скіпетром її наступника, який міг тепер з цілковитим правом називати себе самодержцем всеросійським. Росія не тільки завоювала вихід до моря, але й оволоділа як на Балтійському, так і на Чорному морях обширним узбережжям і численними гаванями. Під російським пануванням перебували не тільки фіни, татари і монголи, але також литовці, шведи, поляки і німці. Чого ще хотіти? Для всякої іншої нації цього було б досить».

Свята наївність класика! Успадкувавши від царської Росії весь апарат внутрішнього і зовнішнього поневолення, утримування в послузі цілих народів, узявши за мету й надалі проводити якусь месійну роль Росії щодо інших народів, керівництво СРСР з самого початку проводило курс на невихід республік із Союзу. Ну, а нині Росія

прагне утримати решту народів, що не встигли в 1991–1992 рр., але й досі прагнуть звільнитися від такої «братньої підтримки».

З огляду на викладене, особливо гостро в сучасну пору для Москви постало питання пошуку більш аргументованих, наукоподібних доктрин. Вони повинні були б своїм впливом охоплювати не окремі нації, народності, не один якийсь регіон, не «єдиновірців», а цілі маси змішаного населення, серед якого роль «п'ятої колони» відводиться нині так званому російськомовному населенню. Якщо раніше такою теорією був «пролетарський інтернаціоналізм», який, прикриваючись гаслами борця за знищення капіталізму, побудову соціалізму та комунізму, за мир, національну незалежність усіх народів і демократію, об'єктивно зумовлював агресивні дії новітнього абсолютизму, виправдовував наслідки цих дій і результати експансіонізму, то в сучасних умовах краху імперії остання прагне утриматися на світовій карті завдяки експорту російської «демократії», в тому числі, і насамперед, на територію України.

Отож питання розвитку зовнішньої політики зачіпають не лише сторінки минулого, на яких ще зарано ставити крапку, а тим паче їх перегортати, бо «старший брат» не перегортає і не вибачається, не ставить крапки і не кається.

«DRANG NACH WESTEN» АБО ІНТЕГРАЦІЯ ЄВРОПИ РОСІЄЮ В СЕБЕ?!⁴

*«Вже ніхто не може загрозувати
міцній позиції України в Європі...
Ніхто вже не зможе ставити
під сумнів незалежність і
територіальну
цілісність України»*

Канцлер ФРН Герхард Шредер

Спробуємо засумніватися у правдивості слів уже екс-канцлера Німеччини. І не тому, що ми не хочемо «міцних позицій» в Європі чи територіальної цілісності України. Все значно прозаїчніше і, на жаль, піддається сумніву.

У Росії, навпаки, ніхто не дивується, та власне й не ставить під сумнів, що нинішня агресивна зовнішня політика Кремля (особливо її газова атака) є ударною силою, яка випробовує на міць не стільки своїх сусідів по табору (Білорусь, Грузію, Молдову, Туркменістан, Узбекистан, Україну), а й саму Європу. Відстежується проведення певних (пробних) експериментів щодо рефлексів Європи.

Республіки колишнього ССРСР залежать від постачання російського газу на 60–80 відсотків. Газом забезпечується 25 відсотків потреб ЄС. Відтак,

за словами політолога Юлії Ладиніної, «путінська Росія претендує на роль крупної енергетичної держави. Ми вибрали зброю, якою будемо воювати із Заходом. І це зовсім не марксизм, не ракети і не ядерні боеголовки, це — газопровід».

А ось ще один вислів політолога Дмитрія Треніна в дискусії на радіо «Эхо Москвы»: «Росія не погоджується на статус молодшого

⁴ Опубліковано вперше: Іван Розпутенко. Державне будівництво «по-українськи». — Київ, «К.І.С.»2007, с.106–111.

брата США і асоційованого партнера ЄС, у неї зараз тільки два союзники — нафта і газ».

Такої ж думки дотримуються представники всіх прошарків російського політикуму.

Західні засоби масової інформації (ЗМІ) розцінили поведінку Росії у газовій війні як використання енергетичної зброї у політичних цілях. Так, Кліфф Купчан, аналітик консалтингової компанії «Eurasia Group», твердить, що «у ближньому зарубіжжі, на пострадянському просторі, Росія використовує енергоресурси як політичну зброю для досягнення своїх цілей. Україна — головний тому приклад».

Загалом можна стверджувати, що на відміну від ЗМІ західна дипломатія майже не відіграла позитивної ролі у справедливому вирішенні енергетичного конфлікту між Росією і Україною. Європа «демократично шуміла», протестувала, коли Росія припинила постачання газу в Україну, але ці протести не можна назвати усвідомленою політикою на підтримку Української держави в умовах російського енергетичного пресингу, а скоріше були свідченням неефективності скоординованої ЄС-ї політики у цих стратегічних питаннях, сигналом до «drang nach Westen».

З надією на демократизацію державних і суспільних інститутів Росії Європа за мовчазної згоди США (особливо після 11 вересня 2001 року) заохочувала до активізації не лише російську дипломатію, а й агресивний бізнес.

Європа, особливо Франція та Німеччина, закриваючи очі на вражаючі скорочення громадянських свобод в Росії, жорстокість брудної чеченської війни (як боротьба з тероризмом), не переставали твердити, що стабілізація в Росії йде семимильними кроками.

Європа, що свято вірила у демократичні перетворення в Росії, у здатність приручити «російського ведмедя», схоже сама заплуталася у власних декларованих цінностях, не забуваючи, звісно, про свої прагматичні інтереси. Спроба об'єднання Європи через факт підписання «європейської енергетичної політики» і вироблення погодженої енергетичної стратегії, не привела до очікуваного результату.

Та все ж саме нафтогазові запаси Росії цікавлять Захід більше, аніж демократичні перетворення. Недемократична внутрішня політика Росії діалектично трансформувалася у логічне зовнішнє її про-

довження. Внутрішня «зачистка» економічного і політичного життя противаг у Росії не виявила...

Як відомо, «Газпром» активно втрутився у розміщення на європейській шахівниці основних геоекономічних фігур. Принаймні аргументом на користь цієї політики є активні намагання взяти під свій контроль експортні маршрути (газопроводи, газосховища) і закріпити за собою газові ринки.

Можна упевнено констатувати, що «Газпром» пов'язав Німеччину через акціонерні зв'язки з «Ruhrgas», який є філіалом «E.ON», а також з «Wingas». Наведені структури, є компаніями-монополістами у сфері імпорту газу.

Економіко-енергетична експансія на Захід є досить аргументованою спробою створити основи для поглинання одної за другою країн ЄС, а затим поставити їй інших перед фактом.

Росія вже давно позиціонує себе не лише регіональним, а й глобальним лідером. Економічні, торговельні війни, які вже спровокувала Росія щодо України засвідчили, що в Європі у будь-якому з регіональних чи глобальних утворень Україну не чекають і справи конфліктів, як там вважається, це справи України й Росії. Аналогічний стан речей у відносинах Росії з Грузією, Молдовою і буде ... очевидно з Білоруссю.

Розраховувати, а скоріше інертно спостерігати і надіятися, що хтось із країн «сімки» (США, Велика Британія, Франція, Німеччина, Канада, Італія, Японія) захоче стати на захист українських інтересів у контексті міжнародного права, це означає робити фатальну, якщо не злочинну, помилку. Захід в сьогоденних умовах не поспішатиме «виховувати» Росію, враховуючи її ключову роль в таких складних питаннях, як іранські ядерні розробки та північно-корейські експерименти.

Росія — величезна країна з величезним енергетичним потенціалом. Сьогодні запаси газу у неї — треті в світі (18%) після Ірану і Саудівської Аравії, запаси нафти, включаючи газовий конденсат — другі (8,5 млрд.т), після Саудівської Аравії (22,9), Кувейту (11,4).

Росія своїми газопроводами оточуючи Європу, бере її в кільце. І воно помалу стикається. На жаль Україна однією з перших відчула силу кілець нафтових, зернових, цукрових, м'ясних, молочних, митних, газових тощо.

Серед пріоритетів російської політики щодо України в останні роки провідне місце посідають придбання частини промислових і енергетичних підприємств в Україні, тиск у сфері енергетики, підвищення цін на енергоносії, будівництво газопроводів в обхід України та інше.

Вплив і тиск російського капіталу (фінансово-банківського, кадрового, ідеологічного) посилюється.

Піонерами на цьому шляху стали приватні нафтові компанії: ТНК, ЛУКойл, «Татнафта», «Альянс». У короткий час до їх рук перейшли 90% підприємств української нафтопереробки і нафтохімії.

Росіяни придбали всі українські підприємства алюмінієвої промисловості.

«Внешторгбанк», «Ренесанс Капітал», «Смарт-Групп» активно опановують фінансовий ринок України.

Як подекують «злі язики» розплатою за так званий дешевий газ може бути приватизація «Хартрону», «Топазу», підприємств авіа- і ракетобудування та інше. Допускаю думку, що в системі існуючих координат державної влади і державного управління це вже не гіпотетичні питання, а риторичні, як і намагання росіян вибудувувати виробничий цикл кінцевої продукції під себе.

Нині українські ГТС здійснюють до 80 відсотків поставок російського й середньоазійського газу в Європу. Але обсяги споживання газу в Європі в найближче десятиліття зростуть на 50 відсотків. «Газпром» уже заявив про готовність збільшити поставки на 60 млрд. куб. м в рік за рахунок введення в експлуатацію газопроводу Ямал-Європа. У цілому до 2010 р. РФ планує експортувати у країни далекого зарубіжжя 190 млрд. куб. метрів. Це перший із проектів-обхідних маневрів, які Росія почала робити (2001 р.). Його загальна пропускна спроможність після введення другої черги складе 66 млрд. куб метрів газу на рік.

А вже через рік (2002 р.) «Газпром» ввів у дію ще один газопровід — «Голубий потік», через який по дну Чорного моря поставляється з Росії у Туреччину 16 млрд. куб. метрів газу.

На порядку дня стоять питання розробки й реалізації транзиту ще одного потоку газу в Туреччину і через Туреччину на ринки інших країн — в Грецію, на південь Італії, в Ізраїль та інші країни Близького Сходу (Ліван).

Третім альтернативним проектом став Північно-Європейський газопровід. Планується запуснути його в експлуатацію в 2010 р. Його пропускна спроможність складе 27,5 млрд. куб. метрів газу, а з завершенням другої гілки збільшиться до 55 млрд. куб. метрів.

Труби газові, що будуть прокладені по дну Чорного і Балтійського морів, як і по суші, потребують військової охорони. А значить буде зміцнюватися Чорноморський флот і Балтійський флот РФ. Очевидно, що й на суходолі труби потребуватимуть російського військового захисту від можливих диверсій, як це вже було продемонстровано в Грузії. Таким вже апробованим шляхом йтиме підсилення російських намірів і такої ж їх присутності.

Не менш важливою, а може й головною геостратегією є кадровий менеджмент, розстановка на ключових посадах вірних «єдінонеделіміскім» ідеям.

Як згадував минулого, 2006 року О.Дерипаска (російський олігарх, алюмінієвий магнат, президент «Русского алюминия» і особистий приятель В.Путіна: «...почему-то ошибочно считают, что Россия хотела навязать Украине Виктора Януковича в качестве президента. Мы, конечно, финансируем его, но совсем не с целью навязывания Украине. Мы ищем в республике адекватных менеджеров, и Янукович — лишь один из возможных кандидатов. ...Мы увидели, что в смежной нам территории совершенно отсутствуют как люди эффективной бизнес-элиты, так и талантливые управленцы госаппарата. Там всех нужно учить. И мы приняли решение — не бросать этот кусок суши» (Бюллетень «Время Евразии», 2006, №2).

І далі не менш вражаючі цинізм і амбіції. «Теперь Ющенко ничего не остается делать, как разъезжать по Европе и просить о поддержке. Результат его усилий просто смешной — перед нами заискивают из Европы, и с каждым днем все больше. Придет время — все интересные фабрики, весь транспорт Украины будет наш. Это точно. Вот так делается игра» (Бюллетень «Время Евразии», 2006, №2).

Замість висновків

Хотілося б, щоб на українській шахівниці йшла спокійна, зважена «гра». Щоб розігрувалися питання ціни на нафту, газ, інші продукти, транспортування продукції через українські території. Дуже важливим є той чинник, що якраз серед людей, що відповідають за державницьку політику, панував і патріотизм, і професіоналізм, оскільки дискусія має вестися у відповідності до міжнародного права. І це має бути домінантою, яка в перспективі обов'язково буде основою для реалізації національних інтересів.

Доктрина Збігнева Бжезинського щодо природи «російського чуда», коли для облаштування внутрішнього життя і внутрішньої безпеки активно застосовуються агресивні фактори захоплення чужих територій і сфер впливу, з плинністю часу не застаріла. Як і раніше з метою стабілізації центробіжних процесів у Росії використовуються специфічні чинники гіперболізованих «ісконно рускx інтересов» за межами Росії.

Росія через свої підприємства («Газпром» та ін.) настійливо намагається поновити втрачений контроль над газовим сектором та іншими складовими економіки України, а також над всіма маршрутами транзиту енергоресурсів в Європу, як це було в часи СРСР. Україна є однією з перших мішеней, нарижним каменем в реанімації Росії, як імперської наддержави.

За влучним висловом Анатолія Камінського існує поки що така альтернатива: «Або Росія буде резингувати (відмовлятися, розходитися — І.Р.) з великодержавництва і деспотизму та дозволить своєму власному й іншим народам жити нормальним державним життям з громадськими і політичними свободами, або буде далі до певного часу залишатися кожночасною «тюрмою народів» і «жандармом Європи», чи й усього світу...» (О. Панченко. Держава, право і революція у визвольній концепції Анатолія Камінського. — Гадяч: Вид-во «Гадяч». — 2001. — С.174).

«ПАТАМУ, ЧТО МИ – СТРАНА ПАБЕДІТЕЛҀЙ»⁵

Без України Росія все одно перемогла б у Другій світовій війні. Про це заявив прем'єр-міністр РФ В.Путін, відповідаючи на запитання лідера байкерів «Нічні вовки» Хірурга. Дослівно: «Мы все равно бы победили в войне⁶. Потому что мы – страна победителей», і далі процитував статистику, відповідно якій «наибольшие потери в войне понесла именно РСФСР – более 70% потер». «Не хочу никого обижать, но война выиграна, прежде всего, за счет ресурсов Российской Федерации. Это все факт, это в документах есть⁷».

Як поставитися до таких висловлювань?

Перше, що на емоційному рівні виникає, – це благородне обурення. Як же так, наші діди воювали, кров проливали, більше 2 тисяч героїв Радянського Союзу маємо і таке інше.

А з другого боку, на що ми/ви розраховували? Хіба не видно «пана по халявах»? Варто «подякувати» В.Путіну, який щоразу доказує, що російський і український народи – різні і нічого спільного у них нема, навіть перемоги, окрім того, що вкрали «узріє» у нас і стало їхнє враз, включно з монопольним правом тлумачити історичні факти, а то й змінювати їх.

Свого часу хтось із дотепників назвав Радянський Союз «країною з непередбаченою історією», що, як бачимо, не втратило актуальності й сьогодні.

Історія, як відомо, не визнає умовності, але політика і політики можуть собі умовності дозволяти, довільно коментуючи історичні події. В цьому їх перевага над історією, – вони її щоразу перепису-

⁵ Оpubліковано вперше: Іван Розпутенко. Український конфуз. – Київ, «К.І.С.». 2011, с.145–155.

⁶ Дивно, а його президент Д.Медведев 10.08.2010 р. У листі до українських ветеранів ВВВ просить останніх не забувати про спільну перемогу.

⁷ Може й так. Та документи ці, як були, так і є у віданні ФСБ РФ.

ють, бо аргумент сили (фінансової, інформаційної, ядерної), як їм це здається, а ще більше цього їм хочеться, сильніший від сили словесного аргументу.

Спробуємо й ми в умовний спосіб пройти історичними стежками «якбитології».

Так от про «народ-пабедітель».

Почнемо з «перемоги» Олександра Невського над шведами і тевтонцями. Як стверджують хроністи, О.Невському у 1240 році мало би бути всього 8 років⁸.

Першу, так звану «велику перемогу» Олександр, згідно російських писань, отримав 15 липня 1240 року. Того дня на чолі власної дружини він напав на шведів, що висадилися на берег Неви, і «розбив їх в пух і прах». Здавалося б, дійсно, варто загордитися «найбільшою перемогою» князя. Аж, немає! Совість не дозволяє. Словом «битва» таку дрібну сутичку ніхто не величає. З обох боків в тій бійці взяло участь не більше 300 чоловік. І Олександр в тій сутичці не переміг з тим блиском, як нам казали. «Битва припинилася, мабуть, з наступом темноти, і шведи дістали можливість поховати загиблих. Під покривом ночі залишки ворожого війська завантажилися на кораблі і відплили геть. Втрати з російського (??) боку були невеликими — всього 20 чоловік»⁹.

Не варто також забувати, що князь Олександр від народження був хворобливим і до бійок просто негожий.

Майже такого ж рівня була і «битва» О.Невського з німцями і естами 5 квітня 1242 року на Чудському озері. До речі, Іпат'євський

⁸ Згідно з дослідженнями викладеними у Л. М. Гумельова і Запискам папського посланця у Золотій Орді Плано Карпіні, Олександр, будучи заручником (з 1238 року) у ставці Хана Батия став названим (кревним) братом сина Хана Батия — Сартака. За законами Золотої Орди, кровними побратимами могли стати тільки хлопці до 16 років. Сартак народився у 1228 — 1230 роках. Таким чином, якщо Олександр народився у 1221 році, він ніяким чином не міг стати андою (кревним побратимом) хана Сартака. Це могло статися тільки якщо вони були однакового віку. Тобто, дійсний рік народження Олександра в найліпшому випадку 1228, а не 1221. Тим більше, Плано Карпіні, у своїх записках пише, що у квітні 1246 році застав Олександра сина Великого князя Володимирського Ярослава в ставці Хана Батия в якості заручника.

⁹ Журн. «Родина», 1993, № 11, с.27.

літопис просто не підтверджує її «буття». «В Лето 6750 не бысть ничтоже», — свідчить літопис. Тим часом, 6750 — це 1242 рік.

За даними Тевтонського ордена, Чудська сутичка все ж мала місце і втрати Ордена склали 20 лицарів убитих і 6 лицарів полонених. Проте про розгром не йдеться. Такий масштаб «Чудської битви».

Здавалося б, навіщо ця брехня російської історії? І тут скринечка відкривається просто. Олександр, так званий Невський, в реальності що народився десь в 1230 році, в 1238 році був забраний ханом Батием в аманати (тобто в заручники), інакше його батько Ярослав Всеволодович не отримав би великокняжий стіл. Князь же Ярослав, після повернення Батия з Європи в 1242 році, був відправлений до Каракоруму на коронацію Гуюка, де, до речі, ні хан Батий, ні його син Сартак, ні Олександр Невський участі в коронації Великого Хана Гуюка не приймали.

Так от, пробувши в Орді у Батия з 1238 по 1249 рік, а можливо і по 1252 рік, коли був посланий на великокняжий стіл до Владимира, Олександр не брав участі ні в одній з серйозних битв. Але так вже склалося, що саме він став родоначальником московських князів. Чому і довелося шукати «перемоги», інакше предок російських государів опинявся зовсім в негожому світі¹⁰.

Наступне. Куликовська битва — одна з найвидатніших подій російської історії. Вважається, що битва на Куликовому полі в 1380 році було першим кроком на шляху звільнення руських земель від монголо-татарського ярма. Але чи так це було насправді? Результати багаторічних досліджень російських вчених говорять зовсім про інше. Про те, що не було в той час на Русі ніяких завойовників. Що не було трьохсотрічної ярма Золотої Орди. Що на Куликовому полі війська Дмитра Донського билися не зі степовими кочівниками. У них був зовсім інший супротивник. Та й саме місце, яке вважається сьогодні Куликовим полем, носить свою назву незаслужено. Про це красномовно говорять і археологічні знахідки, і стародавні літописи.

Із ким, власне, бився князь Дмитрій у 1380-му році? З татарами? Вибачайте! До складу його війська увійшла найелітніша кінно-

¹⁰ Н.ua/story/107018

та, надіслана союзником Дмитрія... золотоординським ханом Тохтамишем, а царевич Серкиз, нащадок Чингізхана, фактично командував цією битвою.

«Не ззовні, а зсередини татарська стихія опанувала Московщину і проникла її наскрізь». Монгольська Орда надала їй головних елементів майбутньої російської держави: самодержавство, централізм, рабство в формі кріпацтва. Москвини запозичили у монголо-татар також вбрання, звичаї, тисячі слів, спосіб життя особистого й громадського, політичну систему — московський цар, як і золотоординський хан, поєднав у собі всю владу — законодавчу, виконавчу й судову»¹¹.

А хто ж такий Мамай? У його війську були чечени, осетини, черкеси, половці, печеніги, полк італійської (!!!) піхоти — і жодного татарина! Чи монгола!

Проведені в ХІХ і ХХ століттях археологічні пошуки не знайшли на тому місці, яке вважається Куликовим полем, жодного речового доказу великої битви¹².

Напевно Московія без України не дожила б до згадуваних В.Путіним перемог, якби Петро Сагайдачний не зупинився біля стін Кремля під Арбатськими воротами і згодом не завернув своє військо назад (1618 р.), витримуючи геополітичну рівновагу між поляками і москалями. Не останню роль у відступі від кампанії остаточного захоплення Москви П.Сагайдачним відіграли відкупні (контрибуція) полякам.

Сьогоднішня російська (та власне й радянська) історіографія або оминає увагою московський похід П.Сагайдачного, або ж применшує значимість цієї акції, бо остання аж ніяк не вписується в маніакальну концепцію «віковічного прагнення українського народу до возз'єднання з російським».¹³

¹¹ Кравченко Валько. Абетка для «старшого брата»

¹² Розшукується Куликове поле. www.personal-plus.net/296/4111.html

¹³ Доречно зауважити, що президент Росії Д.Медведев у погрозливому листі 11.08. 2009 р. до Президента України В.Ющенко використовує цей перевірний прийом: «... политическое руководство Украины, игнорируя мнение граждан своей страны ...», «но какими бы комплексами или иллюзиями не направлялись действия некоторых украинских функционеров, мы всегда будем дорожить братскими связями с украинским народом...» і т.д.

Потішним є факт сучасної інтерпретації подій майже 400-літньої давності. Російський кінематограф вчудив, випустивши на екран фільм з короткою назвою «1612», в якому українських запорожців зображено поліцаями при тогочасних натовцях.

Так формується громадська думка росіян.

До 1654 року Московія поступово втрачала території навіть на користь Польщі. Смоленськ був під Польщею з 1614 р. 40 років. І визволили його від поляків війська полковника Золотаренка.

Чи зміг би В.Путін говорити про перемогу росіян у ВВВ, якби українці і їх союзники правильно розпорядилися результатами Котопської битви 1659 р.? Переможна битва української армії, очолюваної гетьманом І.Виговським, з московськими військами під командуванням О. Трубецького і Г.Ромодановського, а там були і князі Куракін, Львов, Скуратов, давала всі підстави активного наступу на Москву, яку вже не було кому захищати. Ситуація схожа на ситуацію кінця 1941 р. під Москвою, коли вся Москва евакуювалася на схід.

Нагадаю ще одну «пабеду» РФ — це 23 лютого 1918 р., яка донедавна святкувалася як День Радянської Армії і Військово-морського флоту, а зараз відзначається як День захисника Вітчизни. І кого ж вони «пабеділі»? На це запитання зрозуміло (логічної) відповіді нема. В.Ленін у статті «Важкий, але необхідний урок» (газета «Правда», вечірній випуск, 25 лютого 1918 р. жалівся на невміння воювати з ворогами (німцями), писав про відмову захищати нарвську лінію, про зняття (втечу) полків з позицій, про невиконання наказів щодо знищення (зачистки) всього, що залишалося після «відходу» російських військ.

Далі. Мовою «документів» у В.Путіна прозвучало: «наибольшие потери в войне понесла именно РСФСР — более 70% потерь»¹⁴.

Як завжди, цинічна брехня, розрахована на те, що російський обиватель полінується перепроверити таку, з дозволу буде сказано,

¹⁴ За інформацією українського історика Станіслава Кульчицького, ще в 1946 році було підраховано, що втрати України у ВВВ склали 42% від загальносоюзного рівня. За словами історика, якщо втрати Росії склали 70%, як це стверджує Путін, то суммарно має вийти 112%. Але ж це математичний нонсенс (але не політичний, адже окрім Росії і України в СРСР ще було цілий ряд республік, які теж не збоку спостерігали за театром військових дій.

інформацію. Не так давно у Бухаресті цей самий Путін, ще будучи президентом РФ, заявляв, що держави України не існує, що в Україні проживає більше 17 мільйонів етнічних росіян. При цьому переплутав 17 млн. з 17 відсотками. Знову ж таки з розрахунку, що відбудеться певне збурення, дестабілізація становища. Президент за посадою, а виступає як професійний диверсант з манерами дрібного авантюриста-шахрая.

«У червні 1941 р. розпочалася німецько-радянська війна. За чотири місяці майже вся Україна була окупована німецькими військами. До грудня 1941 р. німці контролювали територію Радянського Союзу, на якій проживало 42 % населення, і велику частину його економічного потенціалу.

Господарство України з початку війни було переорієнтовано на потреби оборони. Більшість промислових підприємств було поставлено в умови воєнного часу і форсувало виробництво. Особливо велика потреба виникла у метали. Значно збільшили виробництво металургійні заводи. З початком масової мобілізації виникла потреба у робочих місцях, на які замість мобілізованих чоловіків ставали жінки, підлітки і пенсіонери.

У тяжкі умови було поставлено сільське господарство. Більшість районів Західної та Правобережної України були швидко окуповані німецькими військами. Провести евакуацію чи зібрати урожай тут не встигли. В лівобережних областях почалося форсоване збирання хліба. До колгоспів були доведені високі норми здачі хліба. Працівники сільського господарства 15 східних областей України до 10 жовтня вивезли на державні заготівельні пункти 143 249 тис. т зерна. План хлібоздачі був виконаний на 28,5%. В цей самий час трудівники українського села здали державі багато тваринницької продукції. До 20 вересня план поставок м'яса було виконано на 80,5 %, до 10 вересня план здачі молока — на 68,3 %, яєць — на 58,4 %.

Там, де це було можливо, все зерно збирали і здавали на заготівельні пункти, а там, де це було неможливо, його спалювали. Згоріли тисячі гектарів збіжжя. Знищували й худобу, сільськогосподарський реманент. По відношенню до України було застосовано тактику «спаленої землі». Всі промислові підприємства, які могли б використати окупанти, знищувалися. Страхотливих руйнувань за-

знав Київ. Радянськими військами, що відступали, знищувалися підприємства, багато пам'яток архітектури. В Донбасі було затоплено майже всі шахти, зруйновано гігантський комплекс заводів на Дніпрельстані, всі 54 домни республіки, висаджено в повітря всі мости через Дніпро, зруйновано тисячі кілометрів залізничних колій, телеграфних ліній тощо.

Уже з самого початку війни відбувалася масова евакуація на Схід заводів, кваліфікованих робітників, вчених і фахівців. Лише до листопада 1941 р. з України було вивезено в Росію, Середню Азію більш як 500 великих підприємств. Всього з України було евакуйовано близько тисячі заводів, понад 4 млн. осіб, відповідно з Києва — 197 підприємств і 300 тис. осіб. Харківський тракторний завод, переобладнаний для випуску танків, було демонтовано та евакуйовано разом із 4673 фахівцями й обслуговуючим персоналом. З України було евакуйовано 30 212 тракторів, більш як 6 млн. голів худоби, 1,6 млн. т шкур, хутра тощо. Евакуйовані підприємства розміщувалися на виробничих площах заводів Уралу та Східного Сибіру. Майже все устаткування з українських електростанцій було вивезено й встановлено на нових станціях. Проте багато підприємств, що було евакуйовано, не змогли налагодити виробництво, їх було розукомплектовано»¹⁵.

«Серед колишніх республік Союзу РСР, а також держав світу, що були втягнуті в Другу світову війну, Україна зазнала найбільших матеріальних і соціальних втрат. Безпосередні матеріальні збитки, завдані фашистськими окупантами та їх сателітами народному господарству Української РСР, становили 285 млрд. крб. у цінах 1940 р., або майже 42% усіх втрат, завданих тодішньому Союзу РСР. Ця сума в 5 разів перевищувала видатки УРСР на спорудження нових підприємств, залізниць, об'єктів енергетики, МТС тощо впродовж трьох довоєнних п'ятирічок. Уся сума збитків, яких зазнали народне господарство і населення України, сягнула майже 1200 млрд. крб.

Фашисти перетворили у руїни 714 міст і селищ, понад 28 тис сіл, без даху над головою залишилося понад 10 млн. чоловік. Доля с. Хатинь у

¹⁵ exsolver.narod.ru/books/econom/history_ukrc43.html. Запитаймо: навіщо тоді було евакуйовувати підприємства, робочу, інтелектуальна силу за Урал? Адже самі перемогли б!!!

Білорусії, чеського селища Лідіце, які були вщент спалені з їх жителями, спіткала за неповними даними 259 сіл України. Точніші підрахунки засвідчують, що таких сіл більше, бо, скажімо, на Чернігівщині їх виявилось 51, на Волині – 97, Сумщині - 128, Рівненщині – 176.

Окупанти вивезли до Німеччини або спожили 7594 тис. голів великої рогатої худоби, 3311 тис. коней, понад 9333 тис. свиней, 17 307 тис. тонн зерна, 7317 тис. овець і кіз, майже 60 млн. голів домашньої птиці.

За час війни завойовники зруйнували в Україні 15 тис. промислових підприємств, майже 33 тис. шкіл, середніх і вищих навчальних закладів, науково-дослідних установ, понад 18 тис. установ охорони здоров'я. З музеїв УРСР вивезено близько 40 тис. картин, експонатів, інших художніх цінностей. Частина з них після війни опинилася в Росії, але питання про повернення їх в Україну залишилося проблематичним.

Проте найтрагічніші соціальні втрати – загибель людей у боях з ворогом, розстріляне, вивезене на каторжні роботи до фашистської Німеччини мирне населення. З часу закінчення Другої світової війни минуло більше, ніж півстоліття, але точних відомостей про людські втрати України у воєнному вогнищі немає»¹⁶.

«Останнім часом стараннями «ревнителів правильної історії» відбулася, і з кожним роком поглиблюється банальна приватизація Росією Великої Перемоги. Проте навіть сухі цифри свідчать – цю перемогу в нас вкрали, як і багато чого в нашій історії.

Україна заплатила за Перемогу найбільшу ціну.

Загальні демографічні втрати України – включно з убитими, жертвами концтаборів, депортованими, евакуйованими й тими, що рушили у вигнання разом із відступаючими нацистами, – становлять не менше 14 млн. чоловік. Це втрати найбільші й не порівняні із втратами інших країн і народів у Другій світовій війні.

Фактично, втрати українського народу становлять від 40 до 44% від загальних людських втрат СРСР.

З 41,7 мільйона людей, які мешкали до війни в УРСР, на 1945 рік залишилося тільки 27,4 мільйони чоловік.

¹⁶ History.vn.ua/book/ukrzno/141.html

То ж втрати цивільного населення України: 5,5—6 мільйонів чоловік, понад 2,5 мільйони уродженців України загинуло на фронтах. Виходить, усього як мінімум 8 мільйонів осіб.

Депортації в Сибір, Казахстан і на Далекий Схід — це ще понад мільйон жителів УРСР, переважно із західних областей. Втеча частини населення з окупантами, страшна цифра — 2,4 мільйони оstarбайтерів із 2,8 мільйона радянських людей, загалом вивезених у нацистське рабство!

На руїни перетворилися 720 українських міст і містечок, 28 тисяч сіл, з яких 250 спалено вщент, знищено 16,5 тисяч промислових підприємств, 18 тисяч лікувальних закладів, 33 тисячі шкіл, вузів, технікумів та НДІ; а також понад 33 тисячі колгоспів, радгоспів, МТС.

І все це зробили не тільки нацисти, а й радянські війська під час відступу»¹⁷.

Відповідно до досліджень генерал-майора авіації І.П.Лебедева, за час війни СРСР отримав від союзників допомогу по лендлізу 18,7 тис. (за іншими даними, 22,2 тис.) літаків (винищувачі «харрикейн», «аерокобра», «кітті-хаук», «томагавк», середні бомбардувальники Б-25, А-20 «Бостон», транспортний Сі-47 тощо); 12,2 тис. танків і самоходних установок; 100 тис. км. телефонного кабелю; 2,5 млн. телефонів; 15 млн. пар чобіт; понад 50 тис. т. шкіри для пошиття взуття; 54 тис. т. вовни; 250 тис. т. тушонки; 300 тис. т. жиру; 65 тис. т. коров'ячого масла; 700 тис. цукру; 1860 паровозів; 100 цистерн на колесах; 70 електродизельних локомотивів; близько 1 тис. саморозвантажувальних вагонів; 10 тис. залізничних платформ. Союзники поставили 344 тис. т. вибухівки; близько 2 млн. т. нафтопродуктів; 2,5 млн. т. спеціальної сталі для броні; 400 тис. т. міді і бронзи; 250 тис. алюмінію (з яких можна було побудувати 100 тис. літаків — майже стільки, скільки було вироблено за роки війни на заводах СРСР). Окрім цього, Радянський Союз отримав 430—480 тис. грузовиків та інших автомобілів (не рахуючи запчастин) — 50 моделей від 26 американських, канадських і британських фірм. Окрім того, було поставлено вели-

¹⁷ Петро Процик, генерал-лейтенант запасу /
www.pravda.com.ua/articles/2010/05/7/5017138

ку кількість суден. Особливе місце належало поставкам продовольства — насіння, тушонки з свинини і яловичини, концентратів.

Поставки в СРСР за цією програмою склали, відповідно до радянських джерел, 9,8 мільярдів доларів; за західними джерелами — 11,3 мільярдів доларів¹⁸. До 1960 р. фактично всі країни погасили свої заборгованості по ленд-лізу, за винятком СРСР¹⁹. Чому? Бо вони «країна переможців».

Якщо вони переможці, то чому не можуть так само самостійно перемогти бідність, дитячу безпритульність, алкоголізм, тероризм, шовінізм і ксенофобію в своїй державі — Росії? Чи може місця для їхнього «героїзму» вже нема? Чечня, Дагестан... Хто на черзі²⁰?

Росія, яка при всьому цьому бачить реальний економічний, політичний, демографічний та військовий наступ Китаю. Росія, яка бачить реальні стратегічні переваги Японії, Південної Кореї, Індії та інших країн, які домінують на всій Азії аж до Уралу, усвідомлює, що стратегічно не має що цьому протиставити. Не набагато помилюся, коли скажу, що «ісконно русській город Кенігсберг», тобто Калінінград теж відійде від «ісконно русських» територій.

¹⁸ Salzberger C. Picture History of World War II. New York, 1965. p. 133.

¹⁹ www.hrono.ru/organ/ukaz_1/lend_liz.php

²⁰ Левада-Центр Москва) опублікував новий рейтинг недружніх держав по відношенню до РФ <http://forum.gorod.dp.ua/showthread.php?t=37475&page=1>.

Учасникам опитування, проведеного 11—14 травня 2007 року серед 1600 росіян в 128 населених пунктах 48 регіонів країни, пропонувалося назвати п'ять країн, які, на їх думку, можна вважати найближчими друзями, союзниками Росії, і п'ять країн, навпаки, найбільш недружньо, вороже налаштованих відносно РФ.

Згідно з результатами дослідження, список ворогів Росії зі значним відривом очолює Естонія (60%). Решта позицій в «першій десятці» недругів Росії такі: Грузія (46%), Латвія (36%), США (35%), Литва (32%), Україна (23%), Польща (20%), Афганістан (11%), Ірак (8%), Іран (7%).

Що стосується дружніх Росії країн, то дані проведених досліджень показують, що зараз, як і рік тому, найближчі друзі РФ — це Білорусь (38%) і Казахстан (39%).

Решта позицій в «першій десятці» друзів Росії за рік змінилася мало. Зараз на третьому місці Німеччина (24%), далі слідує Китай (19%), Вірменія (15%), Індія (14%), Україна (11%), Франція (9%), Болгарія (9%), Туркменія (8%), Італія (8%).

Висновок напрошується сам по собі: росіянам потрібно всі сили кинути на боротьбу з українцями, які їм жить заважають, бо ж де ще втішитись, де ж ще відпочити пораненому самолюбству, як не на «тупих халах»?

Хоч хто-небудь обурился із росіян (ветеранів ВВВ, представників еліти тощо) на такі висловлювання В.Путіна? Росія — це країна, більшість населення якої живе бідно, країна яка психологічно не вийшла з тоталітарної системи влади, якій болить втрата іміджу «колосу», хоч всі добре розуміють, що він був на «глиняних ногах». Росія психологічно — і що характерно, як правлячий клас, так і більшість простого люду, обманутого пропагандою, — і далі хоче бути «народом-пабедітелем».

Шляхом імпровізації, запропонованої В.Путіним, давайте гіпотетично розвинемо думку російського лідера далі: як би жили українці, коли б не були в складі Російської імперії. Мабуть так, як живуть наші найближчі сусіди — поляки, словаки, угорці, французи, німці. І нас би було не 47 мільйонів, а значно більше. У нас би не було Голодомору, сталінських репресій, Чорнобиля, нашими кістками не був би засіяний Сибір, наші солдати не гинули б в Афганістані, люди не шукали б заробітків на чужині тощо.

Але не будемо брати приклад з В. Путіна, бо з такими фантазіями можна дуже далеко зайти. Зрештою, слова російського лідера не об'єднують народи, а навпаки, ставлять під сумнів наше минуле, змушують замислитися, чи правильною дорогою йдемо, «дорогие товарищи». Мимоволі виникає інше запитання: чому ці слова прозвучали саме зараз? Адже нинішня владна команда В. Януковича, як ніколи за 19 років незалежності, близька до Москви. Що ще треба?

Навіщо було В.Путіну здійсмати цей галас навколо їхньої «пабеди»... Невже сумніви точать?

Переконалий, імперії постійно потрібні реванші, захоплення чужих територій, чужих історій, — всього, що неналежно охороняється, все, що «погано лежить». Ну, а імператор, особливо коли народи РФ змушені знову зробити свій вибір між двох «карликів», має зазвичай свідчити «тверду поступ», «незламність» характеру і правильність курсу, тим паче, коли авторитет і рейтинг невпинно хилиться додолу.

РОСІЙСЬКИЙ КОЛАБОРАЦІОНІЗМ²¹

«Чия сила, того й правда» (Українське народне прислів'я)

«Мазепінци», «петлюровці», «бандьоровці»... Саме такими «м'якими» характеристиками нагороджують українців так звані «брати» – жителі сусідньої північної країни.

Слід нагадати, що протягом багатьох років, принаймні, від 1596 року аж до революції (1648 року) під проводом гетьмана Б.Хмельницького українців поляки називали не інакше як «наливайківці». Викликана назва зобов'язана легендарній особистості – Северинові Наливайку, який наполягав у своїй боротьбі на окремішності українського народу з автономізацією управління територіями.

Всякий діяч, який виступав з позицій «самостійної» і «незалежної» отримував від своїх антиподів назвисько, яке начебто повинно було підкреслювати як нікчемність самого лідера, так і марність сподівань самого народу на кардинальні зміни.

Допускаю крамольну думку, що з відповідним розвитком подій 2004 року частина населення могла б називатися «ющенківцями». Не склалося...

Отож, повертаючись до «м'яких» характеристик, бачимо, що це лаконічні словесні штрихи-коди, по яких завдяки відвічним недоброчливцям зчитується недавня історія українців у своєму прагненні до самостійності. Вона (історія) і в роки формальної незалежності має своє продовження, коли влада, нічого не доклавши, отримала все. І найдивніше, що вона й не збирається визнавати, критично осмисливши, історичну спадщину. Більше того, «підпанки» постійно оглядаються, а що скажуть про Україну й українців зарубіжні «друзі», «брати» з Росії, Ізраїлю чи Німеччини.

²¹ Оpubліковано вперше: Іван Розпутенко. Вжиття українців: суч.дер.пол. – Київ, «К.І.С.», 2009, с.72–83.

Ми так часто чули (-ємо) про українське зрадництво, коли Іван Мазепа («предатель», «изменник», «клятвопреступник», «кавалер «Ордена Иуды» тощо) відмовився прислужувати Петру I, коли Симон Петлюра не підтримав «російських братів»-більшовиків у їх прагненні до соціальної «рівності». І особливо резонансним є «зрадництва» Євгена Коновальця (громадянина Литви), Степана Бандери (громадянина Польщі), Романа Шухевича (громадянина Польщі). І геть дико, неприродно нав'язується українцям в Україні історичний догмат, що весь український рух — це, якщо дивитися через кремлівські окуляри, — суцільне зрадництво, колабораціонізм, якими, здається, навіки затаврували українців.

І навпаки. Дивним чином московська історична думка не відносить до колабораціоністів тих діячів, які старанно співробітничали з їхньою владою, а це такі відомі, визначні мислителі і функціонери як Є.Славинецький, А.Сатановський, С.Полоцький, І.Гізель, І.Галятівський, Л.Баранович, Г.Чужинський, Д.Ростовський, Ф.Прокопович, С.Яворський, К.Говорський, М.Юзефович, Т.Флоринський та цілий ряд інших.

Їх Т.Шевченко влучно називав «няньки, дядьки отечества чужого».

Саме ці просвітителі минулого, завдяки облудності московського православ'я, перейшли на службу диким москвинам, прагнучи їх вестерналізувати, або ж як зараз прийнято говорити, європеїзувати, інтегрувати у цивілізований світ.

Чим це одізналося для України? Сила підім'яла правду і мораль, та чи надовго? А головно, вони не вважаються колаборантами.

У роки Другої Світової війни на території Німеччини були створені батальйони «Нахтігаль» та «Роланд» і під кінець війни дивізія СС «Галичина», які кількісно не переважали й 15 тисяч вояків. Саме на них ошкірилися «доброзичливці» України. Переконаний, що коли б їх не було, то їх придумали б, аби українці виправдовувалися у діях, або підневільно вчинених ними або взагалі не вчинених ними.

Не заглиблюючись у тему так званого оунівського колабораціонізму з Німеччиною (про це вже досить багато написано), варто було б щоразу нагадувати наївним користувачам московської/ізраїльської пропагандистської макулатури, що Радянський Союз всту-

пив у Другу світову війну як союзник гітлерівської Німеччини, коли вони спільними зусиллями у 1939 р. розділили Польщу.

Нещодавно на сайті ХРОНОС²² з'явилися матеріали, які певною мірою проливають світло й на іншу сторону — російський колабораціонізм. А який же він?

Російський колабораціонізм визначають як політичне, економічне й військове співробітництво з німецькою владою в часи Другої Світової війни як росіян на окупованій території ССРСР, так і російської еміграції.

Хоча, як на мене, то зірку (будь-яку) першості у такому співробітництві слід піднести не «власовцям» чи іншим прибічникам формування « нової Росії », а В.Леніну і К°, яких в зампломбованих вагонах відправили в Петроград все ті ж німці.

І навіть після революції співробітництво Росії з Німеччиною не припинялося аж по 1941 рік. Вже, коли на українські міста і села сипалися німецькі бомби, українські товари відповідно до угод, підписаних раніше Москвою і Берліном, йшли на Німеччину. «Война войной, — товар по распісанію».

Окремо вже багато написано про радянсько-німецький пакт «Молотова-Ріббентропа» (серпень 1939 р.). Цікавим може бути факт, що після підписання цього пакту, як записано в німецькому таємному протоколі, Сталін проголосив здравицю та підніс келих за Гітлера.

Можливо історики знайдуть подібні факти, коли С. Бандера, або ж А. Власов проголошував аналогічний тост «во здоровіє». А.Гітлера?!

Але облишмо ці деталі. В сьогоденних умовах, коли штучно нагнітається антиукраїнська істерія у «зрадництві», «продажності», «колабораціонізмі», доречно нагадати борцям за «єдиную і неделимую» про власне національне дзеркало, яке відображає не лише особливий стан росіян у певний історичний проміжок, а значно більше... їх «широкою душу».²³

²² http://www.hrono.ru/biograf/vlasov_a.html

²³ Слід зазначити, що не всі співробітничали з німецькими окупантами. Були й інші, скажімо А.Денікін, який відмовився під час Другої світової війни від про-

Подаємо деякі з важливих аргументів на користь тісного співробітництва Росії й Німеччини.

Русская Освободительная Армия, РОА — колабораціоністичний військовий підрозділ, який був сформований з радянських військовополонених в роки Другої Світової війни в Німеччині. Окрім військовополонених у діяльності РОА брали участь офіцери-емігранти, білогвардійці. Очолив РОА генерал-лейтенант Андрій Власов. Головним завданням даного руху було захоплення влади.

Серед керівництва РОА були генерали В. І. Ангелєєв, В. Ф. Белогорцев, С. К. Бородин, полковники К. Г. Кроміаді, І. К. Сахаров, Н. А. Шоколі, підполковник А. Д. Архипов, а також М. В. Томашевський, Ю. К. Мейєр, В. Мельников та інші. Підтримку надавали також: генерали А. П. Архангельський, А. А. фон Лампе, А. М. Драгомиров, Н. Н. Головін, Ф. Ф. Абрамов, Е. І. Балабін, І. А. Поляков, В. В. Крейтер, Донський і Кубанський отамани генерали Г. В. Татаркін і В. Г. Науменко.

На кінець квітня 1945 р. генерал-лейтенант А.А. Власов мав у своєму підпорядкуванні збройні сили в такому складі: 1-а дивізія генерал-майора С.К. Буняченка (22 000 осіб), 2-а дивізія генерал-майора Г.А. Зверєва (13 000 осіб), 3-я дивізія генерал-майора М.М. Шаповалова (10 000 добровольців), запасна бригада полковника С. Т. Койди (7000 осіб), Військово-Повітряні Сили генерала Мальцева (5000 осіб), дивізіон ПТО, офіцерська школа, допоміжні частини, Російський Корпус генерал-майора Б.А. Штейфона (4500 осіб), Козачий стан генерал-майора Т.І. Доманова (8000 осіб), група генерал-майора А.В. Туркула (5200 осіб), 15-й козачий кавалерійський корпус генерал-лейтенанта Гельмута фон Панвіца (більше 40 000 осіб), козачий резервний полк генерала А.Г. Шкуро (понад 10 000 осіб) та цілий ряд інших дрібних формувань чисельністю менше 1000 осіб; всього понад 130 000 осіб, однак ці частини були

позиції німців очолити російські військові частини у складі Вермахту і воювати проти Росії. І відповідно, російський сучасний респект позитивно відгукується про Антона Денікіна і негативно про колабораціоніста — отамана донських козаків Петра Краснова (див. газ. «День» від 27.03. 2008 (повна рос. версія: <http://www.day.kiev.ua/198964/>)/

дислоковані на значній відстані одна від одної, що стало одним із головних чинників їх фатального кінця.²⁴

Як бачимо, кількісно Російська визвольна армія складала близько 140 тисяч осіб.

Окрім армії А.Власова були й інші військові формування, що активно співробітничали з нацистами.

Русская освободительная народная армия, РОНА, (Бригада Камінського) — колабораціоністські військові формування, створені Броніславом Камінським на території Локотської Республіки²⁵ в роки т. зв. Великої Вітчизняної війни (1941—1945).

У перші роки свого створення РОНА діяла проти партизан Брянської області. За період з 19-го по 27 червня 1942 року на сторону РОНА перешло 427 партизан; 65 з них вступили в РОНА²⁶.

1943 р., коли відчутним став перелом у ході воєнних баталій, радянський партизанський рух теж пожвавив свої дії, і РОНА почала зазнавати більших втрат, не зважаючи на німецьку допомогу.

Члени РОНА брали участь в невдалій для німецької армії операції «Цитадель» на Курській дузі, після чого змушені були залишити Локотську республіку разом з приблизно 50 тисячами осіб та відступаючими німецькими частинами.

У 1944 р. Бригада Камінського була перейменована в 29-ю гренадерську дивізію СС (російську № 1). В зазначений період вона діяла спільно з Бригадою Дірлевангера, беручи участь в операціях по придушенню радянського партизанського руху в Білорусі, за що Б. Камінський й був нагороджений Залізним хрестом.

²⁴ Трушнович Я.А. Русские в Югославии и Германии, 1941—1945 // Новый часовой. 1994. №2. С. 155—156.

²⁵ Локотська Республіка — Локотське самоврядування (Локотський округ, Локотська волость) — адміністративно-територіальне національне утворення на території Росії, окупованої нацистською Німеччиною в роки Вітчизняної війни. У склад округу входило декілька районів довоєнних Орловської і Курської областей. Локотська Республіка проіснувала з листопада 1941 року до серпня 1943 р. Адміністративний центр знаходився у селищі міського типу Локоть Орловської (нині — Брянської) області.

²⁶ Див. <http://www.ioh.pl/pelne.php?Art=1032&Strona=2>

На відміну від широко розрекламованої компанії проти Головнокомандувача Української повстанської армії Р.Шухевича, буцімто, нагородженого з рук Гітлера Залізним хрестом, Б.Камінський, що відзначився винищенням цивільного населення, був саме таким «героєм-хрестоносцем», але проти нього нема подібних компаній, ані в Польщі, ані в Росії.

1 серпня 1944 р., коли Армія Крайова підняла повстання у Варшаві, Бригада Камінського взяла активну участь у його придушенні, відзначившись в убивствах цивільного населення та мародерстві. У результаті цієї операції, в якій безпосередньо брала участь Бригада Камінського, загинуло близько 250 000 жителів Варшави.

Павел Сутулін наводить наступні факти щодо діяльності карателів РОНА: «Бургомістр Навлинського району Тюлюкин на початку 1943 особисто розстріляв двох жінок і дівчинку «за сприяння партизанам». З метою боротьби з тими ж партизанами були повністю спалені села Красна Свобода, Требушка, Черпь, Гаврилова Гута, Кокоревка, Конушино, Чухра, Сміличі, Ігріцкое, Добровольський, Алтухово, Шушуєво, а їх жителі насильно виселені в інші райони. За оцінкою Державної надзвичайної комісії, що проводила розслідування діяльності РОНА, її карателями за період існування республіки було знищено 10000 осіб, а більше двухсот — спалено живцем»²⁷.

Після смерті Б. Камінського, факт якої не підтверджено, залишки його бригади влилися в РОА А. Власова.

Були й інші військові формування.

15-й Козачий кавалерійський корпус СС — умовна (внаслідок певних змін у назвах) назва воєнізованого формування козаків, що свого часу були громадянами ССРСР та підданими інших країн Європи. Служили, підкреслимо цей факт, під прапором СС в роки Другої світової війни.

Передача у серпні 1944 року іноземних національних формувань Вермахта у розпорядження СС зачепило і I-у Козачу кавалерійську дивізію, створення якої розпочалося вже літом 1943 року.

На нараді, яка відбулася на початку вересня в ставці Гімmlера за участі Гельмута фон Паннвіца та інших командирів козачих форму-

²⁷ http://zhurnal.lib.ru/s/sutulin_p_i/lokotx.shtml.

вань, було прийнято рішення про розгортання дивізії, поповненої за рахунок частин, перекинутих з інших фронтів, у корпус.

Водночас передбачалось провести мобілізацію козаків на території рейху, для чого при Головному штабі СС було утворено спеціальний орган - Резерв козачих військ на чолі з генерал-лейтенантом А. Г. Шкуро.

Необхідно ще раз зазначити принцип неоднозначності, яким маємо користуватися в оцінці вчинків, дій не окремих людей, а цілих людських масивів, збурених як внутрішніми, так і зовнішніми подразниками.

Відомий громадський діяч, дослідник козацьких, повстанських рухів в Україні і Кубані Роман Коваль у своїй книзі «Нариси з історії Кубані», в розділі «Партизанський генерал Андрій Шкуро» детально зупиняється на цій легендарній особистості. Зокрема у книзі він подає характеристика умов, що спонукали до прийняття непростого рішення: співробітничати з німцями. Так «1941 року в Хорватії з ініціативи українських націоналістів почав формуватися полк добровольців. Кубанські козаки, значна частина яких осіла в Сербії, довідались про це і вислали своїх представників. Саме через них українські націоналісти і передали Андрію Шкуро, який на той час формував козацьку дивізію, відозву голови ОУН Андрія Мельника. 19 серпня 1941 р. Андрій Шкуро у відповідь на це звернення пише листа голові Проводу українських націоналістів. У ньому, зокрема, зазначалося: «Я, Андрій Шкуро, генерал-поручник Кубанського Козачого Війська, зголошую готовність стати під прапори Українського Націоналізму... На це моє рішення вплинули такі обставини: ...часи, що їх тепер переживаємо, покладають на всіх українців обов'язок скупчення всіх творчих сил під одним проводом у боротьбі з відвічним ворогом Української Нації для виборення її суверенного державного життя в усіх її етнографічних границях...»

На це рішення Андрія Шкуро вплинуло і жахливе становище кубанських емігрантів у Сербії та бажання козацької верхівки в Сербії «повести козацтво визволяти Батьківщину...» Козацька старшина доручила Андрію Шкуро розпочати переговори з Андрієм Мельником «у справі включення козацтва до активної боротьби з московським більшовизмом у складі української самостійної формації, а

коли це неможливо, то у складі козацьких частин у складі німецького, або хорватського війська». «...Нашим безумовним бажанням, — писав Шкуро, — (є) вжити нас в операціях тільки на українських етнографічних територіях». «Про все це договорився я з Вашим уповноваженим представником... — закінчував свого листа Андрій Шкуро Андрієві Мельнику, — і складаючи оцим мою чолобитню, підтверджую своїм власноручним підписом. Слава Україні!»...

Та планам галичанина Андрія Мельника і кубанця Андрія Шкуро не судилося здійснитися — адже німецькі війська йшли в Україну не визволяти, а завойовувати...

Після завершення Другої світової англійці в Австрії заарештували Андрія Шкуро. Англійці, які 1919 року урочисто нагородили Андрія Шкуро від імені Його Королівської Величності орденом Бані — «за заслуги в боротьбі з більшовиками, як зі світовим злом» — віддали його на вірну смерть тим же більшовикам, вкотре підтвердивши, що англійські національні інтереси не ґрунтуються на принципах моралі та етики»²⁸.

За таких умов у дивізію фон Паннвіца почали прибувати великі й малі групи козаків і цілі військові частини. В їх числі були два козачих батальйони з Кракова, 69-й поліцейський батальйон з Варшави, батальйон заводської охорони з Ганновера і, зрештою, 360-й полк фон Рентельна із Західного фронту, 5-й козачий навчально-запасний полк, що тогочасно дислокований у Франції, було перекинуто в Австрію (м. Цветле) — ближче до району дій дивізії. Зусиллями вербувальних штабів, створених Резервом козачих військ, вдалося зібрати більше 2000 козаків з числа емігрантів, військовополонених і східних робітників, які були також направлені в I-у Козачу дивізію. В результаті протягом двох місяців чисельність дивізії (не рахуючи німецького кадрового складу) зросла майже в два рази.

Весь наступний цикл переходу з Вермахту I-ї Козачої дивізії у війська СС (листопад 1944 р.) носив формальний характер.

Наказом від 4 листопада 1944 р. I-а Козача дивізія була передана в розпорядження Головного штабу СС.

²⁸ див.: <http://ukrlife.org/main/kubann/1shkuro.htm>

Наказом від 25 лютого 1945 р. дивізія була перетворена в «15-й Козачий кавалерійський корпус військ СС». I-а і II-а бригади були перейменовані у дивізії без зміни їх чисельності й організаційної структури. На базі 5-го Донського полку Кононова розпочалося формування Пластунської бригади двохполкового складу з перспективою розгортання в 3-ю Козачу дивізію. Кінно-артилерійські дивізії в дивізіях переформувалися в полки. Загальна чисельність корпусу досягла 25 000 солдат і офіцерів, у тому числі від 3000 до 5000 осіб німецької національності. Окрім цього, на завершальному етапі війни разом з 15-м Козачим корпусом діяли такі військові формування, як Калмицький полк (до 5000 осіб).

«1-я русская национальная бригада СС «Дружина»

Весною 1942 р. під егідою СД виникла організація Цеппелін, яка займалася підбором добровольців з концентраційних таборів військовополонених для агентурної роботи в радянському тилу. Наряду з передачею оперативної інформації, в їх завдання входили політичне «розтління» населення й диверсійна діяльність. При цьому добровольці повинні були діяти від імені спеціально створених політичних організацій, що буцімто незалежно від німців вели боротьбу проти більшовизму. Так, у квітні 1942 року у таборі військовополонених (м. Сувалки) був зорганізований Бойовий Союз Російських Націоналістів (БСРН), котрий очолив підполковник В. В. Гіль (колишній начальник штабу 229-ї стрілецької дивізії), який виступав під псевдонімом «Родіонов».

Для того, щоб якось використати добровольців до їх відправки за лінію фронту й одночасно перевірити їх благонадійність та відданість, із членів БСРН було сформовано «1-й Русский национальный отряд СС», відомий також як «Дружина». В завдання цього загону входили охоронна служба на окупованих територіях і боротьба з партизанами, а в разі необхідності — бойові дії на фронті. Загін складався з трьох рот (сотень) і господарських підрозділів — всього близько 500 осіб. У склад 1-ї роти входили виключно колишні командири РККА. Вона була резервною і займалася підготовкою кадрів для нових загонів. Командиром загону був призначений Гіль-Родіонов, за вимогою якого всьому особовому складу було видано чеське обмундирування і озброєння, включаючи 150 автоматів, 50 ручних і станкових кулеметів.

тів і 20 мінометів. Після того як «Дружина» доказала свою надійність у боях проти польських партизан у районі Любліна (Польща), вона була відправлена на окуповану радянську територію.

У грудні 1942 року в районі Любліна було сформовано «**2-й Русский национальный отряд СС**» (300 осіб) під орудою колишнього майора НКВД Е. Блажевича.

У березні 1943 року обидва загони були об'єднані під керівництвом Гіль-Родіонова в «1-й Русский национальный полк СС». Поповнений за рахунок військовополонених, полк нараховував 1,5 тис. осіб і складався з трьох стрілецьких й одного навчального батальйонів, артилерійського дивізіона, транспортної роти й авіазагону.

У травні 1943 року за полком на території Білорусі була закріплена особлива зона з центром у містечку Лужки для самостійних дій проти партизан. Тут були проведені додаткова мобілізація населення й набір військовополонених, що дало можливість приступити до розгортання полку в «**1-ю Русскую национальную бригаду СС**» трьохполкового складу. У липні загальна чисельність з'єднання досягла 3 тис. осіб, причому військовополонених серед них було не більше 20 відсотків, а близько 80 відсотків склали поліцаї й мобілізоване населення. На озброєнні бригади знаходилося: 5 гармат калібру 76 мм, 10 протитанкових гармат калібру 45 мм, 8 батальйонних і 32 ротних мінометів, 164 кулемети. При штабі бригади діяли німецький штаб зв'язку у складі 12 осіб на чолі з гауптштурмфюрером СС Рознером.

Бригада брала участь в ряді крупних антипартизанських операцій в районі Бегомль-Лепель. Невдачі в цих боях негативно відобразилися на настроях солдатів і офіцерів бригади, багато з них стали думати про перехід до радянських партизан, і які не забарилися скористатися цією ситуацією.

29-а піхотна гренадерська дивізія військ СС (*29. Waffen— Grenadier— Division der SS «Rona» (russische Nr.1)*), формувалася, починаючи з серпня 1944 р. на території Польщі на базі штурмової бригади РОНА.

У жовтні 1944 р., з огляду на явні невдачі та фронтові поразки, формування було припинено, а номер передано італійській дивізії СС. Особовий склад передано на формування 600-ї піхотної дивізії.

30-я гренадерська дивізія СС (*30. Waffen— Grenadier— Division der SS (russische Nr.2)*) знаходилася у процесі формування із серпня 1944 р. Створення дивізії відбувалося на основі поліцейської бригади «Зейглінг».

Основні бойові підрозділи (вересень 1944): 75-й, 76-й і 77-й гренадерські полки СС, 30-й артилерійський полк СС, 30-й винищувально-протитанковий батальйон, 30-й саперний батальйон, 30-й батальйон зв'язку.

Дивізія «Руссланд» (з 12 лютого по 4 квітня 1945 року — «Зеленая армия особого назначения», опісля «1-я Русская Национальная Армия») — військове формування, що діяло у складі Вермахту в роки Другої світової війни під керівництвом генерала Смесловського (генерал-майор вермахту, псевдонім — Артур Хольмстон).

Зазначене воєнне формування було утворене ще в червні 1941 року (10 тис. осіб).

У результаті ідеологічних непорозумінь та принципових розходжень Хольмстон-Смесловського і керівника РОА А.Власова «1-я Русская Национальная Армия» не ввійшла у склад РОА, як багато інших російських формувань Вермахту. 1-а РНА була укомплектована колишніми білогвардійцями, ходила в бій під старим російським триколом (біло-синьо-червоним) і возила в своєму обозі престолонаслідника великого князя Володимира Кирилловича. Із зрозумілих міркувань це не сприймалося колишнім радянським очільником А. Власовим, який будував свою ідеологію і кадрову політику на принципі визволення «советских граждан, обманутих большевиками». Вже пізніше після надання РОА союзного статусу 4 квітня 1945 року отримала статус союзної у складі Вермахту та назву «Первая Русская Национальная Армия», а не підрозділ у складі Вермахту.

18 квітня 1-а РНА почала відступ на Захід, який завершився відходом у Ліхтенштейн.

Русский корпус (Русский охранный корпус, Русский корпус в Сербии (*Russisches Schutzkorps Serbien*) — організований у 1941 році після окупації нацистами Югославії. На той час в Югославії проживало багато білих офіцерів. Влітку 1941 року генерал-майор М. Ф. Скородумов виступив з ініціативою організації російської воєнізованої частини для захисту російського етнічного емігрантського населення. 12 ве-

ресня 1941 року він віддав наказ про формування «Отдельного Русского Корпуса», отримавши на це згоду німецького полковника Кевіша. Скородумов прагнув добитися максимальної автономності корпусу від німецького командовання, що спровокувало конфлікт і згодом арешт Скородумова. Подальше формування корпусу тривало під орудою іншого російського емігранта Бориса Штейфона.

Корпус в основному використовувався для охорони югославської території від комуністичних партизан Тіто. З четниками Драголюба Михайловича корпус в основному підтримував нейтральні стосунки. В 1944 році німці наказали корпусу прикривати їх відступ з Греції. У цей час корпус брав участь у боях не лише з тітовськими партизанами, але й з регулярними частинами Червоної армії та її новими румунськими й болгарськими союзниками. Взимку 1944–1945 рр. після створення РОА Б. Штейфон зустрівся з А.Власовим і домовився про входження корпусу у склад РОА.

Чисельно корпус склали колишні російські білоемігранти. Станом на 12.09.1944 р. Із 11197 осіб із Сербії було 3198, Хорватії – 272; Румунії – 5067, Болгарії – 1961, Угорщини – 288, Греції – 58, Польщі – 19, Латвії – 8, Німеччини – 7, Італії – 3, Франції – 2 і 314 радянських військовополонених. За весь час із складу корпусу вибуло 11506 осіб: вбито й померло 1132, пропало без вісти 2297, поранено 3280, евакуйовано за хворобою і звільнено 3740 та самовільно вибуло 1057. Загальне число військових, що пройшли через корпус, визначається цифрою в 17090 осіб. На кінець війни втрати корпусу склали 11506 осіб.

XIBI (*Hilfswilliger*) - добровільні помічники Вермахту, що набиралися з місцевого населення на окупованих територіях СРСР і військовополонених. Першопочатково вони служили в допоміжних частинах водіями, санітарами, саперами, поварами тощо. Після того, як втрати Вермахту стали зростати, хіві стали притягати до безпосередньої участі у бойових діях та операціях проти партизан і місцевого населення.

З 1941 року по мірі просування Вермахту число добровільних помічників безперервно зростало. Вже в квітні 1942 р. їх було 200 тисяч осіб, а в червні 1943 р. – уже 600 тисяч. Для управління цими людьми було введено спеціальну посаду «генерал-інспектора схід-

них військ». З жовтня 1943 року вони були включені в стандартний штат німецької піхотної дивізії: чисельність особового складу німецької піхотної дивізії по штатах від 2 жовтня 1943 р. складала «10708 осіб і 2005 осіб вільнонайманих (допоміжний робочий персонал)», під останніми сьогодні багато російських дослідників розуміють «хіві» (щодо Східного фронту).

Штати піхотної дивізії, що встановлені з 2 жовтня 1942 р., передбачали наявність 2005 добровольців на 10708 осіб німецького особового складу, що складало близько 19 відсотків загальної чисельності. В групі армії «Північ» загони «хіві» були відомі як «місцеві бойові з'єднання» (Einwohnerkampfverbände), в групі армії «Центр» — як «служба порядку» (Ordnungsdienst), в групі армії «Південь» як «допоміжні охоронні частини» (Hilfswachmannschaften). На лютий 1943 р. чисельність зазначених формувань складала 60—70 тис. осіб.

За станом на лютий 1945 р. чисельність «хіві» складала 600 тис. осіб в сухопутних військах, від 50 до 60 тисяч в люфтваффе і 15 тисяч осіб в кригсмарині.

Загальна чисельність колишніх радянських громадян і російських емігрантів у складі вермахту, ваффен СС, поліції і воєнізованих формувань складала до 1,2 млн. осіб. Близько третини з цього числа — бойові з'єднання і частини, що воювали на фронтах Другої світової війни проти армій антигітлерівської коаліції і на окупованих територіях проти партизан. До них відносяться формування східних військ Вермахта, військ СС і поліції, а також німецьких спецслужб — абверу й СД. Решта представляють собою добровольців допоміжних служб («хіві»), особовий склад т. зв. індивідуальної служби допоміжної поліції й загонів місцевої самооборони. Ці категорії частково також брали участь у бойових діях і використовувалися для поповнення бойових частин і з'єднань. Максимальна одночасна чисельність усіх категорій досягла 800—900 тис. осіб.

Особливої оцінки заслуговує пам'ять про ці події й людей, які добровільно чи примусово брали участь у воєнних баталіях чи поліцейських акціях. Так чи інакше, але це був масштабний колабораціоністський рух, який своїми кількісними показниками перевершує подібне співробітництво всіх інших народів і народностей разом взятих.

Ось деякі з пам'ятників, про які російська влада чомусь замовчує, бажає не помічати:

- Меморіальний монумент в австрійському місті Лінц, споруджений на честь отаманам П.Краснову й А.Шкуро, німецькому генералу Г. фон Паннвіцу і всім козакам 15-го Кавалерійського Корпусу СС і членам їх сімей;
- Пам'ятна плита «Воинам Русской Освободительной Армии Власова» у м. Платлінг під Мюнхеном (Німеччина);
- Меморіальний монумент «Воинам Русского Освободительного Движения и чинам РОА», православна каплиця-пам'ятник «Воинам Русского Корпуса, воевавшим на Балканах в 1941–1945 гг.», м. Ново-Дівеєво, передмістя Нью-Йорка, США;
- Пам'ятник козакам Козачого Стану – Глендор, Лос-Анджелес, США;
- Пам'ятник козакам Козачого Стану, що встановлений на Православному Свято-Володимирському кладовищі в м. Нью-Джерсі, США;
- Католицький храм Пресвятої Богородиці, присвячений пам'яті козаків 15-го Кавалерійського Корпусу СС – Північна Італія, селище Тимау, область Фриулі;
- Хрест-пам'ятник «Воинам Русской Освободительной Армии (РОА)», що встановлено на Ольшанському кладовищі – Прага, Чехія;
- Меморіальна плита присвячена фон Паннвіцу, А. Г. Шкуро, П. Н. Краснову, Султан-Келеч-Гирею, Т. Н. Доманову та ін. – «Воинам русского общевойскового союза, русского корпуса, казачьего стана, казакам 15 кавалерийского корпуса, павшим за веру и отечество» – храм «Всех Святых», м. Москва, Ленінградський проспект, 73а.

Це все було і все це є. Частина людей, що називають себе росіянами, виступали з антисталінських позицій, ще одні – з антисоветських, але лише одиниці з них – з антиросійських.

Це все було і все це є. Частина людей, що називають себе росіянами, виступали з антисталінських позицій, ще одні – з антисоветських, але лише одиниці з них – з антиросійських!

«ЗДОРОВИЙ ГЛУЗД ПО-КАЦАПСЬКИ»²⁹

*Це коли?*³⁰

1. **Це коли** буде позитивно вирішено «один из самых сложных и важных вопросов нынешней политической жизни — взаимоотношения России с Украиной. Можно сказать, что эти взаимоотношения и вообще российская политика в отношении соседа — самый главный, ключевой вопрос российской геополитики. От его положительного разрешения для России во многом зависит судьба самой России как государства и судьба всего русского народа как этноса, причем независимо от места расселения русских, ставших в результате распада СССР разделенной нацией».
2. **Це коли** українці погоджують своє минуле з «кремлівськими братками», оскільки весь попередній розвиток, рівно як і сьогодні, «это создание фальшивой истории несуществующей украинской нации и наделение ее собственным, отличным от исторически присущего русского, языком».
3. **Це коли** «с 14 по 18 столетия русский народ был разделен между двумя государствами: восточным Московским царством и западным, где правили поляки и литовцы» і власне «польско-литовская оккупация Малой и Белой Руси, населенных русскими, отразилась на русском языке, культуре и обычаях».
4. **Це коли** Україна відмовляється від назви «Русь» і визнає цю спадщину виключно за Московією. «Этот Антирусский Проект начался в виде локального, без далеко идущих планов решения польских и австрийских властей отторгнуть от территории России Червонную Русь, называемую также За-

²⁹ Оpubліковано вперше: Іван Розпутенко. Вжиття українців: суч.дер.пол.. — Київ, «К.І.С.», 2009, с.96–104.

³⁰ Цитований матеріал було запозичено з російських інтернет-видань.

карпатської Русью, находившуюся многие годы под властью Польши и Австрии».

5. **Це коли** українці покаються і засудять М.Грушевського, оскільки «приделав к исконному древней Руси польское прозвище «Украина» и получив таким образом фантастическую страну «Украина-Русь», Грушевский заселил ее столь же фантастической «украино-русской народностью».
6. **Це коли** українці засуджують «зраду» Івана Мазепи «и прочих мазепинцев», «лиходійство» Степана Бандери «и фашистских приспешников», «різні події типу міфічної перемоги над російськими воїнами під Конотопом».
7. **Це коли** «Україна вправі приймати будь-які рішення, які вона вважає за потрібне, однак вони (рішення) не повинні суперечити нашим (московським) національним і інтересам і не можуть змусити нас від них відмовитися».
8. **Це коли** українці «відмовляться від ультранаціоналістичних амбіцій і почнуть нарешті зміцнювати хрусткі стінки своєї держави (створювати федерацію, налагоджувати відносини з російськомовними)».
9. **Це коли** Україна із суб'єкта зовнішніх зносин перетвориться добровільно на об'єкт кремлівських експериментів на виживання українців, а для цього потрібне «публичное, открытое озвучивание цели «украинской политики России» — объединение России и Украины как воссоединение исторически общих земель и разделенной нации. Необходимо дать понять Западу, что мы больше не намерены замалчивать обман, поддаваться на пропагандируемую им идею «неэтичности» и даже «преступности» обсуждения национального вопроса в применении к современной Украине. Неэтичным и незаконным было противопоставление Украины России, а исправление результатов этого преступления — дело не только необходимое практически, но и праведное с моральной точки зрения. Но главное — необходимо дать понять нашим оппонентам, что мы не остановимся ни перед чем в достижении поставленной цели. *«Украинский вопрос» должен стать ключевым в любых перегово-*

рах, любом торге с теми, кого принято называть «ведущими мировыми державами». Все актуальные темы – от цен на энергоносители до сотрудничества с Ираном в области атомных технологий – необходимо поставить в зависимость от нашего главного требования – полного, безоговорочного ухода США и Европы из украинской политики!»

10. **Це коли** українці не вправі використовувати таку ганяну лексику щодо росіян в Україні як обзивання їх «5-ю колоною». Українці повинні лояльно, терпимо, толерантно сприймати такі дії з боку Москви як:
- «государственная поддержка русских общин на Украине, общественных организаций и политических партий, выступающих за улучшение отношений с Москвой»;
 - «оказание Россией поддержки русским на Украине в их борьбе за свои права, в первую очередь, право быть русскими по паспорту и добиться признания русского языка вторым государственным. Украинские и международные суды должны быть завалены потоком исков к антинародному украинскому режиму, а истцы – получать бесплатную помощь лучших российских адвокатов»;
 - оказание регулярной и существенной финансовой помощи Украинской православной церкви Московского патриархата. Строительство новых православных храмов по всей стране взамен захваченных униатами, их профессиональная охрана силами частных охранных предприятий».
11. **Це коли** українці погодяться, що «в русском городе Мариуполе, например, к 1932 г. Не осталось ни одного русского класса. Этот беспрецедентный разгул русофобии длился в Малороссии больше десяти лет, с середины 20-х до переломного 1937 г., когда наиболее оголтелые фанатики украинства к своему удивлению оказались в числе прочих «врагов народа» и тысячами отправлены в советские концлагеря».
12. **Це коли** українці сприйматимуть Голодомор своїх родичів і земляків як міф. «В диапазон тем, используемых манипуляторами сознанием, прочно вошел миф о «голодоморе», цель ко-

тогого — разжигание националистических страстей и, прежде всего, вражды и ненависти к России и русскому народу».

13. **Це коли** українці визнають, що «общей причиной голода в стране, вообще, на Украине, — в частности явился низкий уровень развития производительных сил, доставшийся в наследство от царской России, к тому же основательно разрушенный в годы Первой мировой войны, иностранной военной интервенции и гражданской войны. Засуха и другие капризы природы поражают больше всего страны со слабой или недостаточно развитой экономикой. И в наши дни, к примеру, многие регионы Африки, дают нам веские аргументы, подтверждающие достоверность этой печальной истины».
14. **Це коли** українці погодяться з фактом переселення росіян у вимерлі (1932—1933 рр.) села на півдні і сході України, як фактом їхньої «вічної присутності» у цих краях. Бо ж, як твердить «старший брат», перекручуючи історичні факти і хронологію подій, «засуха и, как следствие ее, голод сильнее проявились в восточных, южных и центральных областях Украины, т.е. там, где преимущественно проживают этнические русские или русскоговорящее население. Следовательно, если это — не голод, а «голодомор», как утверждают манипуляторы сознанием, то логично ли было сокращать численность того населения, которое представляло этническую основу прочности СССР и, таким образом, рубить еще один сук, на растущем и крепнущем древе союзного государства».
15. **Це коли** «апологеты национализма с подачи заморских хозяев продолжают обвинять Москву, русских в организации голода на Украине. Отвечая на вызов оппонентов, зададимся вопросом: «был ли мальчик-то», т.е. «голодомор»?
16. **Це коли** українці як у святці повірять московським борзописцям, що так званий «советский патриотизм с особой убедительностью проявился у наших людей на оккупированной территории. Если бы был «голодомор», как об этом вещают псевдоисторики, то население вело бы себя пассивно или даже стало бы оказывать поддержку оккупантам. Однако соо-

течественники, оказавшись на захваченной гитлеровцами территории, относились к ним с ненавистью. Служила нацистам лишь незначительная часть националистически настроенного населения, преимущественно из Галиции. Фашисты сформировали из них карательные батальоны «Роланд» и «Нахтигаль», Шутцманшафт-батальон-201, дивизию СС «Галичина», УПА и полицейские структуры».

17. **Це коли** українці, щоранку вставши, замість «Отче наш» будуть три рази повторювати, що «миф о «голодоморе» — приготовление диверсионно-идеологической кухни Гарварда (США). Главным творцом мифа является Зб.Бжезинский, подручными выступали украинские (галицийские) националисты — бывшие прислужники Гитлера, а ныне — дяди **Сэма**».
18. **Це коли** колишні і нинішні члени Народного Руху України погодяться, що «в мифе о «голодоморе» заложено многоцелевое разрушительное предназначение. Заключая в себе антикоммунистическое (антисоциалистическое), русофобско-славянофобское содержание, он в 80-х-90-х годах активно использовался руховцами для разрушения Советского Союза».
19. **Це коли** «миф о «голодоморе» остался в обойме информационно-диверсионных средств на новом витке холодной войны, направленной уже против России, всей славянской (православной) цивилизации, представляющей главное препятствие по перекройке политической карты мира и установления неонацистского миропорядка».
20. **Це коли** міністр закордонних справ РФ С. Лавров «не согласен с псевдоисторической трактовкой Киевом событий, связанных с голодом 30-х годов в СССР — как некоего «геноцида украинского народа». На його думку, «украинская трактовка голода 30- ых годов «оскорбительна» по отношению к памяти миллионов жертв голода других национальностей».
21. **Це коли** «жители Севастополя готовы «бороться с насильственной украинизацией и без чьей-либо помощи». Бо жу «результате развала СССР в 1991г. на Украине к власти открыто пришла «украинская партия», которая семимильными шагами продолжила начатый процесс «этногенеза», создания химеры

под названием «украинцы». Насильственная украинизация» шла и продолжает идти по следующим направлениям:

- ♦ Вытеснение русского языка из всего государственного делопроизводства, из образования.
- ♦ Насильственная паспортизация русских в «украинцев».
- ♦ Переписывание истории, т.е. создание истории абсолютно ложной, построенной на тотальном вранье, полностью русофобской.
- ♦ Использование СМИ для промывания мозгов населению и созданию врага, «агрессивной империи», «тоталитарного» государства Россия. Все русское охаивается, все украинское — превозносится. Все строится на противопоставлении.
- ♦ Разжигание ненависти (язык не позволяет сказать межнациональной, поскольку нации такой — «украинцы» — нет) между жителями «Украины», независимо от того, какой они национальности по «украинскому» паспорту, и русскими, проживающими в России.
- ♦ Постоянный поиск и искусственное создание конфликтных ситуаций с Россией для поддержания и развития достигнутого, к сожалению, немалого градуса ненависти к России.
- ♦ Дальнейшее вовлечение в процесс «украинизации» европейских стран и США, в том числе создание подконтрольными западными СМИ негативного «общественного мнения» по поводу любых действий России по отношению к Украине как несправедливых».

22. **Це коли** країнци будуть переконувати українців, що Крим — «исконно русская земля», а Київська Русь — «колиска трьох братніх народів», — не більше і не менше.

23. **Це коли** українці зрештою повірять, що так звані «творцы нового мирового порядка, используя прислужничество «оранжевого» правительства торопятся втянуть Украину в НАТО. И если такое свершится, то Украина окончательно лишится остатков своего суверенитета, превратится в полуколонию стран «золотого миллиарда» и плацдарм для борьбы против России. Угроза, нависшая над нами, реаль-

на, но, к сожалению, она еще недостаточно осознается нашими гражданами. Время, в котором мы живем, — судьбоносное. Оно требует от нас ответственного отношения к уроками отечественной истории».

24. **Це коли** «кораблі НАТО заважають севастопольцям спокійно спати».
25. **Це коли** «московська інтелігенція у своїх товстих журналах переконуватиме своїх одноплемінників, що «більш за все наших співвітчизників мешкає в Україні, народ котрої ми природно вважаємо братнім, слов'янським. Але останніми роками політичні реалії в цій країні характеризуються дивовижними метаморфозами і часто відкрито недружніми щодо Росії заявами і діями; хміль суверенітету і незалежності не зник ще у багатьох українських політиків. Київ все відвертіше орієнтується на Захід, демонстративно ігноруючи реальну близькість наших культур та інтересів».
26. **Це коли** у свідомості українців домінуватимуть стереотипи на кшталт того, що є американські шпигуни і російські розвідники.
27. **Це коли** «українці все більше продаються американцям, а це недопустимо».
28. **Це коли** Дмитрій Медведєв, президент РФ проголошує: «Россия исторически является гарантом безопасности народов Кавказа. Это наша миссия и наш долг. Мы никогда не были и не будем в этом регионе пассивными наблюдателями. Я заявлял в отношении грузинского руководства, которое развязало агрессивные действия, что мы применяем тактику принуждения к миру в соответствии с Уставом ООН. Считаю такую тактику эффективной и единственно возможной». За Д. Медведєва додамо далі: «Ви нас не любите?! Ми змусимо вас це зробити!!!»
29. **Це коли** В.Путін переконує світове співтовариство, що «Ми зміцнили федерацію, ми повернули Чеченську Республіку в конституційне поле Росії, причому правовими засобами, демократичними засобами, насамперед — голосуванням за конституцією...».

30. **Це коли** Україна де-факто, а згодом і де-юре «добровільно» візьме на себе роль кремлівського сателіта і буде послідовно йти у форватері російської імперської політики.
31. **Це коли** Україна лояльно без істерії і надривів позитивно оцінює перехід на нові ціни на російський газ, ніяким чином не піднімаючи питання щодо зміни умов на оренду земель, інфраструктури, сховищ тощо. При цьому українські ЗМІ не вживають у своїй лексиці термінів на кшталт «желание «империи» задушить «свободолюбивую» «независимую» и «демократическую» Украину.
32. **Це коли** Кремль зрештою розпочне «проведение крайне жесткой экономической политики по отношению к современной Украине. Никаких скидок, никаких льгот. Чистая прагматика, которая отнюдь не ограничивается сиюминутной денежной выгодой, рассчитана на далеко идущую политическую перспективу. *По сути, русофобскому режиму Ющенко должна быть объявлена экономическая война, направленная на его отстранение от власти конституционным путем.*
33. **Це коли** «каждый сознательный русский должен действовать с удвоенной силой, направленной как на власть, так и на своих менее активных в социальной жизни сограждан. Вот несколько основных направлений работы, которая должна вестись русскими на Украине с максимально возможной энергичностью:
- **Референдум о статусе русского языка.** Вопрос о статусе русского как второго государственного языка на **всей территории нынешней Украины** — ключевой в борьбе западной и русской цивилизаций за Малороссию. Придание ему такого статуса мгновенно разрушит результаты работы по насильственному переводу населения на «мову». Подавляющее большинство граждан современной Украины говорят и думают на русском языке, что является одним из наиболее наглядных доказательств их принадлежности к русскому народу. Именно поэтому власти столь ожесточенно сопротивляются решению этого вопроса. **При этом как местное,**

так и международное законодательство дает русским полное право организации референдума по этой теме.

- **Перепись населения с указанием этнической принадлежности.** Необходимо добиваться проведения общегосударственной переписи населения, одной из задач которой будет выявление этнического состава населения современной Украины. Количество русских и их процентное соотношение с теми, кто считает себя «украинцами», долгие годы замалчивалось и передергивалось, и является одной из главных манипуляций, на которой держится русофобский режим. Необходимо четко и объективно выяснить реальное положение вещей. При этом совершенно очевидно, что на Украине сейчас нет 67% «украинцев», что в соответствии с международным законодательством позволило бы ей считаться национальным государством.
- **Русские школы и вузы.** Борьба за право на образование на русском языке. По результатам переписи населения, а до ее проведения — основываясь на данных прежних статистических исследований, требовать и добиваться открытия средних и высших учебных заведений с обучением на русском языке, с отведением приоритетного места в учебной программе истории России и русского народа. Требовать, чтобы количество таких учебных заведений было пропорционально проценту русских среди всего населения Украины.
- **Заново переписать учебники истории.** Отдельный пункт в силу особой важности. Добиваться изъятия из учебных заведений учебников, глубоко превратно отражающих исторические взаимоотношения населения Великороссии и Малороссии. Требовать замены их на новые, более объективно отражающие историческую реальность. Организовать систему контроля за учебными пособиями и знаниями, распространяемыми в школах и вузах на предмет их политической и национальной нейтральности. Жестко пресекать все попытки пропаганды «украинского» национализма в учебных заведениях».

34. **Це коли** «по замыслу заокеанских стратегов, отчуждение Украины от России должно стать ударом **СМЕРТЕЛЬНЫМ**. Потеряв Украину, свою неотъемлемую часть, в этом плане Россия должна **ПОГИБНУТЬ** — и как страна, и как цивилизация».
35. **Це коли** українці по-хохляцьки змиряться, що «**именно ради того, чтобы уничтожить одну часть русских руками другой, создавался и заботливо взращивался уродливый этнический мутант — «украинский народ»**. Именно ради войны жителей Украины — этнических русских — заставляли забыть собственную историю, культуру, язык, впитать ненависть к собственным братьям».
36. **Це коли** українці шанобливо дякують Кремлю і чекають сумирно на розв'язання своєї долі, а Москва тим часом пропонує аж три варіанти геополітичного розвитку, в якому Україні відведена роль такого собі експериментального майданчика. Велика сила звички, що ніяк не можуть її позбутися ані Москва, ані Київ.

I варіант. «Украина становится частью России. Это возможно только в случае сплочения вокруг этой цели всех русских, всех здравомыслящих людей на Украине, их активном участии в политической жизни. И, наоборот, практически невозможно, — при их пассивном поведении».

II варіант. «Украина разваливается на части. Одна отходит России, другая — Европе. На сегодняшний день это — самый реалистичный вариант развития событий. Для России будет очень плохо, если Киев останется в западной части. Для США и Европы такой вариант приемлем настолько, чтобы биться за него с утроенной силой».

III варіант. «Украина становится «независимым» государством, враждебным России настолько же, насколько Израиль — Палестине, Абхазия — Грузии или Иран — США. В максимальной степени враждебным. При развитии этого, самого худшего сценария, существует наибольшая вероятность, что Россия в среднесрочной перспективе прекратит свое существование. Это — не шутка».

Післяслово

Після кожного «це коли» можна було б коментувати, заперечувати, дивуватися антиісторизму, цинізму, зухвалості, нетерпимості, нахабству, неприхованої злоби і ненависті, відвертих погроз і застережень. Я не збирався робити коментарів і вступати в заочну дискусію, хоча, гадаю, підстав для цього є предостатньо. Хай це зробить уважний читач сам. Хай він зробить свій вибір у цій неоголошеній війні, яка не припинялася ні на один день відколи появилася Москва й існує Київ. І це не війна без певних правил. Це війна за правилами, у яких все дозволяється одним, і все забороняється іншим.

Я ж насамкінець скажу лише про російську мову, неподільне панування якої в Україні (що російські діячі активно захищають економічними, політичними, інформаційно-пропагандивними й дипломатичними методами) створює і створюватиме сприятливі можливості експансії російської культури як політичної сили, за допомогою котрої можна впливати на український електорат, активно втручатися у внутрішні справи України, володарювати над свідомістю мільйонів наших співгромадян.

Тому головна мета російських політиків, котру вони й не приховують, — це не допустити, аби Україна була повноцінним суб'єктом зовнішньо-економічних та зовнішньо-політичних зносин, аби в Україні українська мова і культура мала такий же самий статус, який у Росії має російська, в Польщі — польська, в Болгарії — болгарська.

Українська мова, українська культура, на їх погляд, не повинна виходити у великий світ зі свого обмеженого ареалу, не повинна мати права на більш високе становище, ніж становище реліктової мови, що якимсь дивом ще збереглася. Всі вислови, заяви, оцінки російських політиків, одіозних політиканів, яких я зумисно не називав, аби не популяризувати їх «ФІО», дають всі підстави говорити, що все-таки українці і кацапи такі різні і дуже-дуже відмінні один від одного.

«ХОТЯТ ЛІ РУСКІЄ ВОЙНИ?»³¹

Поки російські експерти, аналітики, політологи і політики різного калібру дискутують навколо кавказьких подій, намагаючись надати йому лоск «мирного» розв'язання конфлікту, встановлення «справедливості», наведення «порядку», «врятування» осетинів і абхазів від «етнічних чисток» ... на території суверенної Грузії, на думку спливають слова відомої в минулому пісні «Хотят лі рускіє войны?».

Здавалося б, закладена риторичність у рядках цього «сонгу» дає стверджувальну відповідь, що ні, ніхто вже не хоче воювати. І, особливо «руськіє» не хочуть більше воювати, бо вони, за їхнім же дуже глибоким переконанням, найбільше втратили під час II Світової війни. А все, що робилося після війни щодо країн-сателітів (Польща, Чехословаччина, Східна Німеччина), то все «миротворчі», «локальні» військові операції, що здійснювалися на прохання «трудящих».

Не став якимось винятком, який би випадав з попереднього історичного контексту, початок (власне продовження) «кавказького гамбіту». Більше того, кавказькі війни, як впливає з вуст прокремлівських озвучувачів московської політики, ніколи не приносили відчутної вигоди Росії. І буцімто, в сьогоденних умовах теж не повинні були б принести певних політичних чи геополітичних дивідендів, а все це робилося лише заради того, щоб «остудить гарячіє голови в Тбілісі».

Чи ж так це? Дозволимо трохи засумніватися, бо на фоні спортивно-пісенних перемог, з одного боку, і певних територіальних втрат за останні 17 років, з другого, потрібні були чіткі сигнали як назовні (для європейських країн та США, які сміли засумніватися

³¹ Оpubліковано вперше: Іван Розпутенко. Вжиття українців: суч.дер.пол. — Київ, «К.І.С.», 2009, с.57–61.

у російських потугах), так і для внутрішнього зголоднілого за переможними реляціями російського обивателя.

Пригадуєш, шановний читачу, плакати в Москві за керівництва Б.Єльцина: «Боріс, заставь хахлов накарміть Расею». З того часу, як «хакли» отримали цей сигнал-попередження, так і досі годують росіян, а ті перебирають: «сири неякісні», «молоко не піходить», «м'ясо, ковбаси не сертифіковані», а карамельки імені Порошенка, то взагалі стало українською диверсією в Москві і т.д., і т.п.

Але, якщо серйозно, то ж чи «хотят лі рускіє?» Для мене це запитання не є відкритим, аби дискутувати про «справедливість», «адекватність» тощо.

Павло Штепа у своїй роботі «Московство» наводить потрясаючі цифри і факти, що свідчать про загарбницьку місію Москви і її народу. «Так московська держава мала у:

XIII ст.. — 216.000 кв.км

XIV ст.. — 560.000 кв.км

XV ст.. — 8.720.000 кв.км

XVI ст.. — 14.392.000 кв.км

XVII ст.. — 17.080.000 кв.км

XIX ст.. — 12.000.000 кв.км

XX ст.. — 23.000.000 кв.км»

І далі: «За 234 роки (з1228 р.) Московщина мала 160 війн зовнішніх і 90 домашніх. За 103 роки (1492—1595) Московщина воювала 50 років. Отже в середньому один рік воювала, а один рік готувалася до наступної війни».

№ п/п	Роки	Назва
1.	1471—1496	Війна проти Новгорода
2.	1499	Загарбницький похід за Урал
3.	1500—1503	Віна проти Литви
4.	1512	Війна проти Польщі
5.	1550	Війна проти Казанського ханства
6.	1552	Друга війна проти Казані
7.	1556	Війна проти Астрахані

№ п/п	Роки	Назва
8.	1557	Війна проти Криму
9.	1558–1563	Війна з Лівонією
10.	1579	Війна проти Польщі
11.	1581	Військова експедиція до Сибіру
12.	1590–1595	Війна проти Швеції
13.	1598	Війна проти сибірського хана Кучума
14.	1600	Військовий похід до ріки Об у Сибіру
15.	1608–1618	Війна проти Польщі
16.	1610–1617	Війна проти Швеції
17.	1632–1634	Війна проти Польщі
18.	1637	Війна проти Азова
19.	1643–1652	Війна проти Китаю
20.	1654–1667	Війна проти Польщі, початок окупації України
21.	1656–1661	Війна проти Швеції
22.	1668–1669	Війна проти Персії-Ірану
23.	1671	Похід на Астрахань
24.	1676–1681	Війна проти Туреччини, Криму та Молдови
25.	1687	Війна проти Криму
26.	1689	Похід на Крим
27.	1695	Похід на Азов
28.	1695–1697	Похід на Камчатку
29.	1700–1721	Війна проти Швеції, початок знищення Гетьманщини
30.	1711	Війна проти Туреччини
31.	1722–1724	Війна проти Персії-Ірану
32.	1733–1735	Війна проти Польщі
33.	1735–1739	Війна проти Туреччини, Криму та Молдови
34.	1741	Війна проти Польщі
35.	1741–1743	Війна проти Швеції
36.	1756–1763	Війна проти Німеччини
37.	1764	Катерина II ліквідувала Гетьманську державу
38.	1768–1774	Війна проти Туреччини та Молдови

№ п/п	Роки	Назва
39.	1787–1792	Війна проти Туреччини та Молдови, окупація Криму
40.	1788–1796	Війна проти Швеції
41.	1792	Війна проти Польщі
42.	1794	Війна проти Польщі
43.	1796	Війна проти Персії-Ірану
44.	1799	Війна проти Франції
45.	1800	Війна проти Англії
46.	1804–1813	Війна проти Персії-Ірану
47.	1805–1807	Війна проти Франції
48.	1805–1812	Війна проти Туреччини та Молдови
49.	1806	Похід на Сахалін
50.	1808–1809	Війна проти Швеції
51.	1812–1814	Війна проти Франції
52.	1813	Війна проти Грузії
53.	1820	Похід на Казахстан
54.	1826–1828	Війна проти Персії-Ірану
55.	1828–1829	Війна проти Туреччини, Молдови, Валахії
56.	1833	Похід на Константинополь
57.	1839	Похід на Хіву
58.	1843–1859	Війна з Чечнею, Дагестаном, Черкесією
59.	1847	Похід на Казахстан
60.	1850	Похід на Кош-Курган
61.	1853	Похід на Ак-Мечеть
62.	1853–1856	Війна з Туреччиною, Францією та Англією в Криму
63.	1865	Окупація Ташкента
64.	1866–1868	Похід на Бухару
65.	1868	Окупація Самарканда
66.	1873–1875	Похід на Хіву
67.	1877–1878	Війна проти Туреччини
68.	1880–1881	Похід на Туркменістан
69.	1884–1885	Похід на Афганістан
70.	1901	Окупація Маньчжурії

№ п/п	Роки	Назва
71.	1904–1905	Війна проти Японії
72.	1914–1917	Війна проти Німеччини, Австро-Угорщини, Болгарії та Туреччини
73.	1917	Війна проти Фінляндії
74.	1918	Війна проти України
75.	1918	Похід на Литву, Латвію та Естонію
76.	1919	Похід на Білорусь
77.	1919–1921	Війна проти України
78.	1920–1921	Походи на Кавказ та на Персію-Іран
79.	1920–1921	Окупація Грузії, Вірменії та Азербайджану
80.	1939	Війна проти Польщі
81.	1939–1940	Війна проти Фінляндії
82.	1939	Окупація західноукраїнських земель
83.	1940	Окупація Бессарабії та південної Буковини
84.	1941–1945	Війна з Німеччиною
85.	1941	Введення військ до Персії-Ірану
86.	1944	Окупація Тувинської Народної Республіки
87.	1945	Похід на Японію
88.	1956	Похід на Угорщину
89.	1968	Похід на Чехословаччину
90.	1979–1988	Війна в Афганістані
91.	1992	Війна в Молдові
92.	1991–1994	Війна в Південній Осетії та Абхазії проти Грузії
93.	1992–1995	Війна в Таджикистані
94.	1994–1995	Війна проти Ічкерії
95.	1999	Друга Чеченська війна
96.	2008	Війна проти Грузії. Загарбання Південної Осетії і Абхазії

ЕПІЛОГ

Чи став 2014 рік роком війни українців з кацапами?

Можна сказати, що запитання риторичне, — так! Ми у стані війни і ми зараз воюємо!

І це буде вірно, як і те, що війни з цим кровожерливим населенням, а це починаючи від т.зв. монголо-татарських баталій, і аж до сьогодення, не припинялися ні на день: територіальні, економічні, продовольчі, інформаційні, міграційні, демографічні, релігійні, гуманітарні, ідейно-світоглядні тощо.

Така їх генетична природа: брехати і красти, захоплювати і знову: брехати, красти.

Слава Україні!

